

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
СТАРА ЗАГОРА

СПРАВОЧНИК
ЗА КАНДИДАТ- СТУДЕНТИ
учебна 2021/2022 година

Ректор:

Доц. д-р Добри Ярков
e-mail: rector@trakia-uni.bg

Зам.-ректор по учебната дейност:

Доц. дн Нели Грозева
тел.: 042/ 699 201

Адрес:

6000 Стара Загора
Студентски град
Тракийски университет

Учебен отдел:

тел.: 042/ 699 208; 699 209
тел./факс: 042/ 673 021

Кандидатстудентска информация:

тел.: 042/ 673 021, 699 208, 699 209
0882552256, 0889559989

e-mail: academic@uni-sz.bg

<http://www.uni-sz.bg>

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Тракийският университет - Стара Загора е автономна държавна институция, създаден през 1995 г. с Решение на 37-то Народно събрание.

В университета се осъществява обучение по образователно-квалификационните степени – „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“, както и по образователна и научна степен „доктор“. Завършилите студенти получават легитимна диплома, подпечатана с държавния герб на Република България.

Студентите в университета се обучават в следните основни звена:

Факултет/Колеж/Филиал	Декан/Директор
Аграрен факултет	доц. д-р Димитър Панайотов
Ветеринарномедицински факултет	проф. д-р Тодор Стоянчев
Медицински факултет	доц. д-р Юлиан Ананиев
Педагогически факултет	проф. д-р Таня Борисова
Стопански факултет	доц. д-р Блага Стойкова
Факултет „Техника и технологии“ - гр. Ямбол	доц. д-р инж. Ваня Стойкова
Филиал – гр. Хасково	доц. д-р Таня Паскалева
Медицински колеж	проф. д-р Анна Толева

Обучението на студентите се провежда в учебни корпуси с модерно обзаведени зали и лаборатории. Практическата подготовка, в зависимост от избраната специалност, преминава в: учебно-експерименталната база на университета, ветеринарномедицинските клиники, универси-тетската болница, районните ветеринарномедицински центрове, селекционните центрове, станциите за изкуствено осеменяване, млеко- и месопреработващи предприятия, племенните кооперативни и частни ферми, базови училища и др.

Библиотеките на университета разполагат с приблизително 400 000 тома специализирана литература, както и специализирани периодични списания.

На разположение на студентите са общежития с капацитет над 1450 легла и студентски столове за хранене.

В университета са създадени условия за различни видове спорт: футбол, баскетбол, волейбол, тенис, лека атлетика, аеробика, бойни изкуства, силова физкултура и др.

Тракийският университет провежда политика на разширяване и задълбочаване на международните си контакти. За това допринасят връзките и сътрудничеството със сродни университети в Германия, Русия, Украйна, Гърция, Франция, САЩ, Словакия, Турция, Англия, Италия, Япония, Чехия.

Студентите имат възможност да участват по европейски и международни програми: европейска програма за образователен обмен „Еразъм+“, Финансов механизъм на европейското икономическо пространство – EEA Grants.

Преподавателският състав се състои от 650 преподаватели.

В университета се обучават 7600 студенти, в т. ч. 620 чуждестранни.

Тракийският университет има институционална акредитация с една от най-високите оценки - 9.20 (по десетобалната система), с решение на Националната агенция за оценяване и акредитация от 26.07.2018 г. Всички професионални направления и специалности от регулираните професии са акредитирани.

**Акредитирани професионални направления и специалности
от регулираните професии в Тракийски университет**

Шифър	Професионално направление	Специалности	Оценка на акредитация, максимална стойност 10,00
	Тракийски университет		9.20
1.2.	Педагогика	Социална педагогика Предучилищна и начална училищна педагогика Специална педагогика Начална училищна педагогика с чужд език Предучилищна педагогика	8.83
1.3	Педагогика на обучението по ...	Педагогика на обучението по информационни технологии Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн	8.95
3.4.	Социални дейности	Социални дейности	7.04
3.8.	Икономика	Аграрна икономика и търговия Регионална икономика и управление Бизнесикономика Местни финанси Информационни технологии в икономиката и управлението	8.38
4.3.	Биологически науки	Екология и опазване на околната среда	9.09
5.1.	Машинно инженерство	Авотранспортна и земеделска техника Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия	8.82
5.2.	Електротехника, електроника и автоматика	Автоматика и компютърни системи Електротехника	9.11
5.4.	Енергетика	Топло- и газоснабдяване Индустриално инженерство	8.81
5.12.	Хранителни технологии	Технология на храните	9.05
5.13.	Общо инженерство	Аграрно инженерство	9.15
6.1.	Растениевъдство	Агрономство /Полевъдство/ Агрономство /Етерично-маслени култури/	9.21
6.3.	Животновъдство	Зооинженерство Рибовъдство и аквакултура	9.66
6.4.	Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина	9.48
6.4.	Ветеринарна медицина	Магистърска програма Ветеринарна администрация Магистърска програма Санитарна микробиология и безопасност на храните	9.18
7.4.	Обществено здраве	Медицинска рехабилитация и ерготерапия	6.86
7.4.	Обществено здраве	Управление на здравните грижи	8.48
7.1.	Медицина	Медицина	7.58
7.5.	Здравни грижи	Лекарски асистент	Положителна оценка
		Медицинска сестра – Медицински факултет	8.13
		Акушерка – Медицински факултет	8.29
		Медицинска сестра – Филиал Хасково	8.53
		Акушерка – Филиал Хасково	8.33
		Рехабилитатор	8.38
		Медицински лаборант	8.94
Помощник-фармацевт	Пол. оценка		

	<i>Медицински козметик</i>	Пол. оценка
	<i>Медицински оптик</i>	

ПРИЕМ

**НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС
„ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР”,
„БАКАЛАВЪР”
И „МАГИСТЪР”
СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ**

СПЕЦИАЛНОСТИ И ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

· **ЗООИНЖЕНЕРСТВО**

Зооинженерът планира, организира и управлява процесите на устойчиво развитие при производството на животинска продукция за постигане на висока продуктивност, качество на продукцията, при технологии гарантиращи здравословния статус и хуманното отношение към животните, съобразени с опазването на екосистемите и с промените на климата.

Знанията и уменията на зооинженерите с ОКС „бакалавър“ гарантират професионалните им умения да: организират и управляват системите за ефективно производство на различни видове животински продукти, фуражи и фуражни смеси, както и да извършват тяхното окачествяване и стандартизация; организират развъдната дейност и възпроизводствения процес за съхраняването и усъвършенстването на генофонда в животновъдството; осигуряват пълна реализация на генетичния потенциал на отглежданите животни при постоянни и оптимални условия, задоволяващи биологичните им изисквания и щадящи околната среда; имат компетентност да отглеждат дивеч, животни за ценни кожи, любителски животни, декоративни птици, риби и полезни насекоми; извършват технологично проектиране при реконструкции на съществуващи или изграждане на нови животновъдни ферми, познават и експлоатират селскостопанска техника; организират и осъществяват производството на качествени животински суровини за преработка; въвеждат добри производствени практики и участват в управлението на системите за безопасност и качество на храните; организират и осъществяват пълноценно хранене на селскостопанските животни, за осигуряване на висока продуктивност, здравословно състояние и качество на продукцията; осъществяват маркетингова дейност по проучване потребностите на пазара за животински продукти, фуражи, стокови и разплодни животни и да организират дейности за тяхното задоволяване.

Завършилите тази специалност могат да организират и ръководят животновъдни ферми и да изпълняват организаторски, оперативни, консултантски и др. дейности свързани с производство, преработка, окачествяване и реализация на животинска продукция, в предприятия от животновъдния бранш, фуражната промишленост, развъдните асоциации и станции за изкуствено осеменяване, в държавната администрация, зоопаркове, търговски дружества, животновъдни асоциации, научни и образователни институции, обществени организации и други предприятия, произвеждащи и осигуряващи стоки и услуги за аграрния бизнес.

· **ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА**

Екологът бакалавър, подготвен в Аграрния факултет на Тракийски университет – Стара Загора, е висококвалифициран специалист със задълбочена теоретична подготовка по фундаментални за специалността

природни, биологични и технологични дисциплини, върху които са надградени необходимите знания по приложна екология, свързани с опазване компонентите на околната среда, екологосъобразно управление на отпадъците, въвеждане на системи за управление на околната среда в производствени предприятия, предприемачество и иновации. Специалистът еколог, завършил обучението си, е подготвен да извършва екологичен мониторинг, анализи, оценки и експертизи на въздух, води (природни и отпадъчни), земеделски земи и почви; да оценява и прогнозира реалното състояние и екологичния риск за екосистемите, за опазване на защитените територии и биологичното разнообразие, за влиянието на вредни вещества във въздуха, почвите и водите върху организмите и екосистемите, за степените на въздействия и промените в биогеоценозите, както и да предлага решения за ограничаване и предотвратяване на негативни изменения в природни и антропогенни екосистеми. Той може да планира, прогнозира, разработва, контролира, въвежда и управлява екологосъобразни технологии на производство, с акцент на дейностите в аграрния сектор. Познава и прилага екологичното законодателство и норми.

Дипломираният бакалавър еколог може да се реализира като ръководител, организатор и изпълнител в редица държавни, частни и обществени структури и организации - МОСВ, ИАОС, ПУДОС, РИОСВ, Басейнови дирекции, Дирекции на национални и природни паркове, ПСОВ, МЗ, МЗХ, РЗИ, Общини, фирми и предприятия, ВУЗ, научни институти, училища, НПО, фондации, медии, национални и международни организации, с дейности в областта на екологията и др.

· АГРОНОМСТВО (ПОЛЕВЪДСТВО)

Агрономът полевед е квалифициран специалист в областта на аграрното производство. Обучаващите се в тази специалност усвояват задълбочени знания по основните технологични направления: земеделие, растениевъдство, зеленчукопроизводство, овощарство, лозарство, растителна защита, напояване, както и основни познания, свързани с използването на земеделска техника и съоръжения.

Агрономът бакалавър, подготвен в Аграрния факултет при ТрУ – Стара Загора, притежава качества и умения да организира производството и реализацията на продукцията от полски, фуражни, плодови и зеленчукови култури, да прилага авангардни технологии за отглеждането им.

Дипломираните агрономи могат да се реализират като организатори и изпълнители в земеделското производство, консултанти във фирми за преработка и реализация на земеделска продукция, както и експерти в държавни, областни и общински институции, свързани с аграрния сектор.

· АГРОНОМСТВО (ЕТЕРИЧНО-МАСЛЕНИ КУЛТУРИ)

В специалност Агрономство (Етерично-маслени култури) се подготвят квалифицирани специалисти с широк профил за селскостопанското производство и адаптивни способности за професионална ориентация. Те усвояват основни знания и умения по: земеделие, растениевъдство, овощарство, лозарство, зеленчукопроизводство, растителна защита,

механизация на земеделското производство. Наред с това притежават задълбочени специфични познания по анатомията и морфологията, технологиите на отглеждане и използване на етерично-маслените, лекарствените и вкусовите култури и качеството на продуктите, получени от тях.

Бакалаврите по Агрономство (Етерично-маслени култури), подготвени в Аграрния факултет на Тракийския университет, гр. Стара Загора и Института по розата и етеричномаслените култури, гр. Казанлък ще могат да се реализират като:

Организатори и изпълнители на производство на етерично-маслени култури в собствено, арендувано или комбинирано стопанство;

Технолози на такова производство в сдружения, кооперации и други форми с предмет на дейност в земеделския бизнес;

Експерти или съветници във фирми, чиято дейност се основава на търговия или преработка на продукцията от етерично-маслени култури.

· АГРАРНО ИНЖЕНЕРСТВО

Обучението на студентите по специалността „Аграрно инженерство“ се осъществява по учебен план, разработен съвместно от представители от Тракийски университет - Ст. Загора, Русенски университет „Ангел Кънчев“ и Аграрен университет - Пловдив, както и с участието на преподаватели от Аграрния колеж „Харпър Адамс“ - Англия.

Основната цел на обучението по специалност „Аграрно инженерство“ е да се подготвят високо квалифицирани специалисти с висше образование за различни отрасли на пазарната икономика и основно за аграрния сектор, които да отговарят на изискванията на съвременното механизано и високотехнологично земеделско и животновъдно производство и на свързаните с него производствени и непроизводствени структури. Неизменна част от тази цел е да се отговори и на очакванията на обществото за нов тип ръководни и изпълнителски кадри с високи професионални качества. Придобитите комплексни теоретични знания и конкретни практически умения позволяват на завършилите специалността „Аграрно инженерство“ да решават широк кръг задачи и проблеми, свързани с производствена, технологична, проектантска и конструкторска дейност в областта на аграрното производство.

Завършилите тази специалност могат успешно да се реализират в производствени аграрни структури, фирми занимаващи се с производство, търговия, сервизиране и технически контрол на земеделска техника, както и в държавната администрация, свързана с аграрното производство.

· РИБОВЪДСТВО И АКВАКУЛТУРА

Технологът по аквакултура е висококвалифициран специалист в различните направления на аквапроизводството – рибовъдство, производство на мекотели, ракообразни и водни растения. Той познава спецификата на отделните направления на производство на различни видове хидробионти и тяхното влияние върху водните екосистеми.

Равнището на придобитите знания и умения през курса на обучение дават възможност на завършилите специалността да: извършват анализи на хидрохимичните показатели при различните производствени системи за

култивиране на хидробионти и организират размножаването на хидробионтите, обект на аквакултурата; управляват цялостната дейност във фермите за хидробионти и икономически да я ръководят; прилагат промишлени технологии, които не нарушават екологичното равновесие и осигуряват производство на качествени хидробионти и продукти от тях; участват във финансовия мениджмънт на фермите, в планирането и оптимизирането на аквапроизводството, в маркетинга на хидробионти и продукти от тях, в мениджмънта на производствения риск и рекреативната дейност, спортния риболов и др.; извършват консултантска дейност при производството и размножаването на хидробионти, както и при промишления им улов от естествените водоеми.

Завършилите специалността могат да се реализират като технолози по промишлено аквапроизводство, специалисти в Изпълнителната Агенция по Рибарство и Аквакултури, в системата на ловно-рибарската дейност, преподаватели в професионални гимназии по селско стопанство и във висши училища; специалисти в аквариуми и зоологически градини; изследователи в научни институти.

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

· ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

Учебният процес във Ветеринарномедицински факултет се извършва в съответствие с Директиви 2005/36/ЕО и 2013/55/ЕО на Европейския парламент и Наредбата (приета с ПМС № 17 на МС от 28.01.2016) за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Ветеринарна медицина“.

Обучението по ветеринарна медицина е с продължителност 5,5 години или 11 семестъра, от които 10 с аудиторни занятия и един за преддипломен стаж и се осъществява по утвърден учебен план. В първите три години студентите посещават теоретични и практически занятия по основни, зоотехнически, предклинични и някои клинични дисциплини преподавани, чрез лекции, семинарни, лабораторни и/или практически упражнения. В последните две години от курса на обучение студентите участват в практически занятия от задължителни клинични дисциплини провеждани в единствения в България университетски клинично-диагностичен комплекс. Освен това студентите участват в подвижни клиники и учебни практики във ферми и предприятия от хранително-вкусовата промишленост като по този начин те придобиват пълните знания и умения, необходими за професионалната им реализация като ветеринарни лекари.

По време на обучението си студентите изучават и редица избираеми дисциплини, като за всеки семестър те трябва да предпочетат минимум една учебна дисциплина, която веднъж избрана се превръща в задължителна. По този начин студентите формират допълнителен набор от знания изграждайки собствената си квалификация.

В процеса на обучение всеки студент натрупва 360 кредита съгласно Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), от които 300 за

аудиторна и извънаудиторна заетост за изучаваните учебни дисциплини и 60 за преддипломен стаж и за дипломиране.

Солидната подготовка на завършилите факултета ветеринарни лекари им предоставя възможност да се реализират като:

- ветеринарен лекар в клиника за кучета и котки в България или Европа;
- ветеринарен лекар в свинеферма;
- ветеринарен лекар в птицеферма;
- ветеринарен лекар в кравеферма ;
- ветеринарен лекар в овцеферма;
- дистрибутор на храни и лекарства за животни;
- държавен вет. лекар към БАБХ или вет. лаборатория;
- инспектор в отдел контрол на храни или здравеопазване към ОДБХ;
- ветеринарен лекар в клиника или към ДПП и НАССР в предприятие;
- асистент или докторант във ВМФ;

Формата на обучение е редовна, като дипломираните се получават професионална квалификация – "ветеринарен лекар", която важи на територията на всички държави членки на Европейски съюз.

Успешно завършилите могат да продължат обучението си в различни курсове за следдипломна специализация или множество докторантури, на разположение във ВМФ, както и да се включат в програми за учене през целия живот. По този начин те ще могат да допълнят съществуващите си знания и да усъвършенстват квалификацията си за една по-добра професионална кариера.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

• МЕДИЦИНА

Обучението по специалност „Медицина“ се осъществява в продължение на 6 години - 10 учебни семестъра и десетмесечен държавен стаж, по време на който се полагат държавни изпити. Учебният план включва задължителни и избираеми дисциплини, както и задължителни практически стажове за студентите от 1-ви до 6-ти курс. По време на стажа се формират необходимите практически умения на бъдещите лекари.

Подготовката на завършилите обучението си им предоставя възможност за добра професионална реализация и внедряване в здравно-осигурителната система. Завършилите чуждестранни и български студенти успешно приравняват дипломите си в други държави.

След завършване на пълния курс на обучение, студентите имат право да специализират по всички медицински дисциплини, съобразно Наредба за специализациите в областта на здравеопазването или да продължат обучението си за получаване на образователната и научната степен „доктор“.

• ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ

Лекарските асистенти са медицински специалисти с висше образование, образователно-квалификационна степен „бакалавър“, професионално направление „Здравни грижи“, обучени във висши медицински училища. Срок на обучение 4 години, редовна форма на обучение.

Подготвените специалисти могат да извършат самостоятелно или в екип, под ръководството на лекар, квалифицирана и компетентна медицинска помощ при всякакви условия. За изпълнение на многостранните и отговорни задачи лекарският асистент притежава солидни знания относно диагностиката, лечението, рехабилитацията, профилактиката и промоцията на различните заболявания. Извършва превантивна дейност, свързана със социално значимите заболявания.

Професията лекарски асистент изисква динамичност, самостоятелност, възможност за вземане на решения. Лекарският асистент може да се реализира: в звената на ЦСМП и НМП като помощник на лекаря в състав на спешния екип или като самостоятелен екип; като помощник на общопрактикуващия лекар; като помощник на лекаря в специализираните екипи; като помощник на лекаря анестезиолог в анестезиологичния екип; в заведенията за хематология и трансфузиология; в заведенията за социални грижи, в социални домове; в медико-физкултурните диспансери, спортни зали; в училищен здравен пункт; медицинско осигуряване на летни лагери, зелени училища, екскурзионни и туристически летувания; като медицински специалист в здравните служби на промишлените предприятия.

· **СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ**

По специалността „Социални дейности” се подготвят специалисти с широка медицинска, психологическа, педагогическа, икономическа, социологическа и правна подготовка, което е предпоставка за ефективното решаване на многообразието от проблеми в социалната сфера.

Академичният курс на следване осигурява добра подготовка и умения за: издирване и установяване на лица /деца и възрастни/, нуждаещи се от помощта на държавата и обществото; събиране на конкретна информация за лицата, координиране и контролиране въздействието на различни фактори и освидетелстване на тези лица; настаняване в социални заведения; социално обслужване, рехабилитация, абилитация и социален патронаж; консултиране, психотерапия, трудотерапия, защита на правата; социално подпомагане и социално включване; превенция на лица в риск; водене на отчет на освободените от специализираните социални заведения; управленски умения.

Овладяването на изброените умения се осигурява с институционален стаж, който се въвежда още през втората година на обучението.

Научно-практическата подготовка гарантира възможности за реализация в съзвучие с общите потребности в подразделенията на: Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, МОН, системата за борба с детската престъпност, Министерството на правосъдието, в неправителствени организации и др.

· **МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И ЕРГОТЕРАПИЯ**

Специалността осигурява висококвалифицирани кадри, компетентни да извършват функционално-диагностична, профилактична, лечебна и рехабилитационна дейност.

Завършилите специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ могат да се реализират в болничната и доболничната помощ (кабинетите по кинезитерапия, масаж и физиотерапия, специализираните клиники и отделения, диагностичните и здравни центрове, санаториумите, курортните поликлиники, СПА – центрове, в детските заведения (домове и училища), спортните центрове и др.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ И ФИЛИАЛ - Хасково

· МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Медицинската сестра притежава необходимите компетенции, за да работи във всички структури на здравеопазването, регламентирани със Закона за лечебните заведения, според потребностите в страната, световните тенденции и европейските изисквания.

Медицинската сестра извършва обем от дейности /самостоятелно, по лекарско предписание и в екип/ насочени към лечебно-профилактичните цялостни сестрински грижи за човека – здрав или болен.

· АКУШЕРКА

Акушерката извършва обем от дейности – самостоятелно, по лекарско предписание, и в екип (насочени към профилактичните, промотивните, диагностичните, медико-социалните и лечебните грижи) мероприятия за девойката, жената и семейството, приоритетно към бременната жена, родилката, новороденото и гинекологично болната жена.

Основната цел на обучението по специалност „Акушерка“ е да формира здравни професионалисти, притежаващи необходимите компетенции, за да работят във всички структури на здравеопазването, регламентирани със Закона за лечебните заведения, според потребностите в страната, световните тенденции и европейските изисквания.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

· СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

Обучението на бъдещите специалисти е изградено на основата на знания, умения и компетентности в областите педагогика, психология, социология. Широко е застъпена и професионално-практическа подготовка.

На тази основа се формират специфични и широкоспектърни професионално-трудова умения за педагогическа дейност с деца, подрастващи и възрастни.

Възможности за реализация: социален педагог, в административно-управленска длъжност, в различни видове социални институции за деца и възрастни; в образователни и социални центрове; като специалисти в системата на подпомагането и социалната дейност в държавния и неправителствения сектор.

· ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Подготовката на бъдещите педагози е изградена върху основата на знания, умения и компетентности в областта на психологията, педагогиката и частните дидактики.

Многогранната теоретична, практическа и общообразователна подготовка на студентите осигурява условия за успешна професионална реализация и кариерно развитие.

Възможности за реализация: предучилищен педагог; начален учител; учител-възпитател; възпитател в домове за деца от предучилищна и начална училищна възраст; ръководител и преподавател в центрове за работа с деца в детски школи и в групи за извънкласна дейност; административно-управленски и експертни длъжности.

· НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА С ЧУЖД ЕЗИК

Специалността осигурява общообразователна, чуждоезикова, психолого-педагогическа, социо- и психолингвистична подготовка.

В процеса на обучение се усвояват практически умения за учебна, езикова, възпитателна и комуникативна дейност на български и чужд (английски, руски, френски) език, което гарантира успешна професионална реализация.

Възможности за реализация: начален учител; учител по чужд език в началното училище; учител-възпитател в началното училище; възпитател в домове за деца; преподавател в детски школи; ръководител на групи с деца за извънкласна дейност; административно-управленски и експертни длъжности; педагог в детски педагогически стаи.

· СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

Специалността осигурява широк профил на знания, умения и компетентности в областта на специалната педагогика и психологията, рече-слухова рехабилитация и комуникативни нарушения. Подготвят се специалисти с възможности за: компетентна оценка на състоянието на деца и лица със специални потребности и в частност на такива с комуникативни затруднения; работа по преодоляване на комуникативни нарушения и прилагане на алтернативни подходи за интеграция в общността.

Възможности за реализация: специални педагози в специални училища; ресурсни учители в общообразователни училища; специалисти по слухово-речева рехабилитация и комуникативни нарушения в социални, медицински и образователни центрове.

· ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Специалността дава възможности на завършилите студенти за реализация като педагози в детски ясли, детски учители в общинските и частните детски градини и в групите за задължителна предучилищна подготовка към началните училища, възпитатели в домове за деца, преподаватели в детски школи и центрове за работа с деца, методисти в педагогически кабинети, образователни звена и институции, консултанти-педагози в нестопански и неправителствени организации, предлагащи образователни услуги, други длъжности, изискващи висше педагогическо образование.

· ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

В специалността се подготвят учители с образователно-квалификационната степен „бакалавър“ и професионална квалификация „Учител по информационни технологии“. Специалността осигурява базова широкопрофилна подготовка по информационни технологии, психология, педагогика, методика и управление на образованието. Завършилите специалността притежават фундаментални знания в областта на информационните технологии и работата с компютърни мрежи, операционни системи, бази от данни, компютърна графика, обектно-ориентирано програмиране и др., структури от данни и алгоритми, както и базова математическа подготовка. В процеса на обучение те придобиват и допълнителни умения за самостоятелно търсене и събиране на необходима информация в литературни източници и в интернет, разработване, оформяне и мултимедийно презентирание на различни проекти, доклади и съобщения, умения за презентирание и самопрезентирание, достатъчно добро владение на английски език в областта на изучаваната специалност.

Успешно завършилите ОКС „Бакалавър“ по специалността „Педагогика на обучението по информационни технологии“ могат да се реализират като: учител по информационни технологии в средно общообразователно училище от 5-ти до 12-ти клас и в професионални гимназии; ръководител на компютърен кабинет; специалист в областта на информационните технологии в различни образователни институции, в правителствени и неправителствени организации.

· ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН

Обучението на студентите по специалността има за цел да подготви учители с образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Специалността осигурява базова широкопрофилна подготовка по изобразително изкуство, история на изкуството, теория на изкуството, графичен дизайн, информационни технологии, психология, педагогика, методика и управление на образованието. Завършилите специалността притежават фундаментални знания в областта на изобразителните изкуства, графичния дизайн, история и теория на изкуството и дизайна, информационните технологии и работата с компютърно проектиране и дигитална графика.

Завършилите специалността ще могат да работят като широкопрофилни специалисти с приложна насоченост в направление „Изобразително изкуство“. Те могат да се реализират като учители по изобразително изкуство и графичен дизайн, дизайнери, работещи в дизайнерски студия и рекламни агенции, печатници, издателства.

Получената подготовка е предпоставка за реализация на студентите и като художници в други области на изкуството.

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

· АГРАРНА ИКОНОМИКА И ТЪРГОВИЯ

Обучението по специалност „Аграрна икономика и търговия“ съчетава едновременно отраслова и функционална подготовка. Отраслова подготовка

осигурява обучение на специалисти-икономисти за предприятия и структури в аграрния бизнес – частни земеделски стопанства, кооперации, търговски дружества с частна, публична и смесена форма на собственост. Функционалната подготовка изгражда специализирани знания за функциите по търговия, покупки, продажби, реализация, търговско представителство и посредничество на аграрни продукти и ресурси за тяхното производство.

Основна цел на обучението по специалността „Аграрна икономика и търговия“ е да подготвя специалисти-икономисти за аграрния бизнес и търговията на продукти от него, маркетинга, управлението и финансирането му.

Специалността осигурява професионални умения и компетенции на специалиста-икономист да: управлява малки, средни и големи предприятия в аграрния бизнес; представлява и посредничи при търговията с аграрни и хранителни продукти; ръководи логистични и маркетингови отдели на предприятия и организации; разработва бизнес проекти за създаване на собствен бизнес и икономическата оценка на инвестиционни проекти; извършва икономически и пазарни анализи; познава финансово-счетоводните и правни аспекти на аграрния бизнес.

Придобитите знания и умения позволяват на завършилите бакалаври-икономисти да се реализират в: производствената сфера като мениджъри и икономисти на еднолични аграрни и търговски фирми, аграрни кооперации; сферата на преработката и търговията на аграрни продукти; експерти по аграрен бизнес и брокери на земеделски и хранителни стоки; обслужващи аграрното производство предприятия; експерти по финансиране и кредитиране на аграрния бизнес; експерти по аграрна икономика и търговия в неправителствени, браншови и регионални организации, съюзи и др.

· РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ

Обучението по специалност „Регионална икономика и управление“ съчетава едновременно икономическа и управленска подготовка. Икономическата подготовка е насочена към изграждане на фундаментални икономически знания, които се надграждат от знания в областта на регионалната икономика и регионалното развитие. Управленската подготовка формира в специалистите-икономисти теоретични знания и умения за менажиране на процеси, структури и организации от публичния и частния сектор на регионално и национално ниво.

Основна цел на обучението по специалността „Регионална икономика и управление“ е да подготвя специалисти-икономисти с фундаментални и специализирани знания, както и практически умения в областта на: макроикономиката и микроикономиката; регионалната икономика и политика; регионалното управление; маркетинга; планирането и прогнозирането, финансите и счетоводството; аналитичните модели за управление на икономическия растеж на регионите и др.

Бакалавърската специалност осигурява професионални умения и компетенции на специалиста-икономист да: анализира и формулира стратегическите цели на регионалното икономическо и пространствено развитие; участва в разработване и реализирането на общински планове, областни стратегии и регионални планове за развитие; разработва и управлява

проекти за регионално икономическо развитие; прави оценка и предлага решения за ефективно управление на средства от финансовите инструменти на ЕС за развитие на регионите.

Възможна реализация на завършващите специалисти по регионална икономика и управление, като: икономисти, мениджъри и експерти в частни и публични организационни структури на регионално, национално и европейско ниво; икономически анализатори и експерти в агенции за регионално икономическо развитие, неправителствени организации; консултанти по проблеми на регионалната икономика и регионалното управление; преподаватели в университети, колежи, средни училища по икономически дисциплини; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина и др.

· **БИЗНЕСИКОНОМИКА**

Завършилите бакалаври-икономисти специалност „Бизнес икономика“ придобиват задълбочени теоретични познания и практически умения в следните основни области: общия и фирмен мениджмънт; организацията и технологията на производствените процеси в предприятието; маркетинга и търговията в отделните сектори на националното стопанство; счетоводното отчитане на стопанските операции, финансирането и кредитирането на бизнеса; планиране и прогнозиране на стопанската дейност; предприемачеството и предприемаческите стратегии; стокознанието и конкурентноспособността на продуктите; реализирането на инвестиционни проекти за модернизиране и развитие на бизнеса; икономически и маркетингови анализи и оценки; обосновката на проекти за стартиране на малък и среден бизнес; придобиват знания за спецификата и особеностите на отделните отрасли, подотрасли на икономиката.

Дипломираните специалисти могат да се реализират като: мениджъри, бизнес-експерти и анализатори в частни и публични бизнес организации; консултанти в областта на бизнес планирането и прогнозирането, управлението на риска, разработването на инвестиционни проекти за развитие на бизнеса; предприемачи, ръководещи и развиващи собствен бизнес в различните сектори на националното стопанство; специалисти и експерти по икономика в сферата на държавната и общинската администрация и неправителствените организации; бизнес-анализатори на процеси и дейности в различни организационни форми на стопанската дейност; кредитни инспектори в банкови и други финансови институции; преподаватели в средните професионални гимназии и колежи в страната.

· **МЕСТНИ ФИНАНСИ**

Обучението по специалността подготвя специалисти с висше икономическо образование на ниво 6Б „бакалавър“ по Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка, които притежават задълбочени теоретични и практически знания в областта на местните финанси, свързани с новите научни постижения.

То е с продължителност 4 години – 8 семестъра, в редовна и задочна форма. Учебният план съдържа задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, осигуряващи минимум 240 кредита. За редовна форма на обучение е включен преддипломен стаж. Обучението по специалността завършва с теоретичен държавен изпит или със защита на дипломна работа.

Основна цел на обучението по специалността „МЕСТНИ ФИНАНСИ“ е да се подготвят специалисти с фундаментални и специализирани знания, както и практически умения в областта на: финансите в публичния сектор – бюджетно счетоводство и общински бюджет; местното самоуправление; регионалната икономика и политика; планирането, и прогнозирането на местните финанси; аналитичните модели за прогнозиране на местното развитие.

Обучението по специалността е насочено към получаване на **задълбочени знания** в областта на: Теорията на публичните блага; Организацията, финансирането и предоставянето на публичните услуги; Формирането на бюджета, финансовите отношения между централния и общинските бюджети; Собствените приходи на общините – местни данъци, такси, приходи от общинска собственост; Местното самоуправление, предоставяните от общините услуги; Общинската собственост и местната стопанска политика; Финансовият одит и контрол в публичния сектор; Разработването, финансирането и управлението на общински проекти.

Бакалавърската специалност осигурява професионални **умения и компетенции** на специалиста да: анализира и формулира стратегическите цели на развитието на общините; анализира финансовото състояние на общината, разработва предложение за тригодишната бюджетна прогноза; анализира местните данъци и такси и прави предложения за тяхната промяна; анализира организацията на предоставяне, обхвата и качеството на общинските услуги и прави предложения за тяхното усъвършенстване; разработва и прилага местни нормативни документи – наредби, правилници и други; участва в разработване на общински планове, областни стратегии и регионални планове за развитие; разработва и управлява проекти на общината, финансирани от структурните и инвестиционни фондове на ЕС

Възможна реализация на завършващите специалисти по местни финанси е като: икономисти в общинските финансови отдели/дирекции (бюджетари и счетоводители), финансисти на общински структурни звена; мениджъри, експерти и служители в публични организационни структури на местно, регионално, национално и европейско ниво; икономически анализатори и експерти в агенции за регионално развитие, неправителствени организации; консултанти по проблеми на регионалната икономика и регионалното управление; преподаватели в университети, колежи, средни училища; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина и др.

· ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ИКОНОМИКАТА И УПРАВЛЕНИЕТО

Обучението по бакалавърска програма „Информационни технологии в икономиката и управлението“ има за цел да подготви бакалаври с висше икономическо образование на ниво 6Б „бакалавър“ по Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка, притежаващи теоретични и практически знания в областта на приложните аспекти на информационните технологии в икономиката и управлението

То е с продължителност 4 години – 8 семестъра, в редовна и задочна форма. Учебният план съдържа задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, осигуряващи минимум 240 кредита. За редовна форма на обучение е включен преддипломен стаж. Обучението по специалността завършва с теоретичен държавен изпит или със защита на дипломна работа.

Основна цел на обучението: е да се подготвят специалисти с фундаментални и специализирани знания, както и практически умения и компетенции за участия в дейности като приложно програмиране, администриране на база данни, системно администриране и други дейности, свързани с използването на дигиталните технологии в икономиката и управлението.

Обучението по специалността е насочено към получаване на **задълбочени знания, практико-приложни умения и компетенции** в областта на: Стопанската дейност, мениджмънта и маркетинга; Математико-икономически модели за бизнес; Разработка на информационни системи и анализ на бизнес данни; Програмиране за нуждите на стопанските сектори и публичната администрация; Софтуерно моделиране на бизнес операции; Интернет и облачни технологии за решаване на специфична бизнес проблематика; Използването на методи, свързани с реинженеринг, системно моделиране, симулация и др.

Възможна реализация на завършващите специалисти: това е широкоспектърна специалност, съобразена с потребностите на пазара на труда в условията на съвременното динамично информационно общество.

Дипломираните студенти могат да се реализират като: мениджъри и служители в национални и международни бизнес компании; експерти в държавната и публичната администрация; специалисти в софтуерни компании, финансови институции и др.; проектанти и администратори на информационни системи; преподаватели в университети, колежи, средни училища; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина и др.

ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ“ - Ямбол

· ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ И МЕНИДЖМЪНТ НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ

Бакалавърът по тази специалност получава задълбочени теоретични и практически знания и придобива умения, позволяващи решаване на задачи в областта на: модния дизайн; конструиране и моделиране на облеклото; CAD

проектиране на облеклото; технология на шевното производство; дизайн и технологии в производството на тъкани и плетива; мениджмънт.

Завършилите специалността се реализират като: модни дизайнери; конструктори и моделиери на облекло; технолози в шевното производство; дизайнери и технолози в производството на тъкани и плетива; организатори на производството; мениджъри в модни къщи и ателиета, шевни и текстилни фирми.

· АВТОТРАНСПОРТНА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

Бакалавърът по тази специалност получава задълбочени теоретични и практически знания и придобива умения позволяващи решаване на задачи в областта на: ремонта, диагностиката и техническо обслужване на автотранспортни и земеделски машини; механизирани технологии в земеделието и процесите в транспорта.

Завършилите специалността могат да извършват организационно-управленска и контролно-координаторска дейност в автотранспортни, автосервизни и авторемонтни фирми, земеделски предприятия, кооперации и ферми, в технологични бюра, административни, контролни и други институции.

Специалността „Автотранспортна и земеделска техника” предоставя възможност за придобиване на професионална квалификация „Инструктор за обучение на водачи на МПС”.

· АВТОМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ

Широкопрофилната подготовка и задълбочените знания в областта на автоматиката, компютърните и управляващите системи дават възможност на бакалаврите по „Автоматика и компютърни системи“ успешно да се реализират в различни области на стопанството като конструктори, технолози и проектанти, инженери по производство, монтажа, поддръжката, експлоатацията, енергетици, организатори, управители на фирми. Студентите могат да работят в проектантски и развойни екипи, организации, институции и фирми, като системни и приложни разработчици на програмно осигуряване, проектанти и конструктори на приложно-специфични вградени апаратни компютърни платформи, мрежи и информационни технологии.

Инженерите по автоматика и компютърни системи усвояват специализирани знания по програмируеми контролери, разпределени информационни системи, компютърни мрежи, специализирани средства за управление, автоматизация на технологични процеси в различни отрасли на производството и др. Те получават теоретична подготовка и практически умения по организация на компютъра, програмиране, база данни, алгоритми и структури от данни, обектно-ориентирано програмиране, компютърни архитектури и др.

· ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

Бакалаврите по тази специалност придобиват умения да извършват следните дейности: проучвателна, проектантска и конструкторска работа; монтаж на електрически машини и апарати; пускане в експлоатация и техническо обслужване на електрическите уредби и съоръжения; технологична, производствена, административна, търговска и др. дейности – учебно-

преподавателска дейност.

Завършилите получават добра широкопрофилна теоретична и практическа подготовка и могат да се реализират във всички фирми, изискващи висше образование по тази специалност: в областта на енергетиката, производството на електрически машини и апарати, производството и сервиза на битова електротехника, строителството, като специалисти по експлоатацията и поддържането на електротехническото оборудване в машиностроенето, транспорта, селското стопанство, хранително-вкусовата, текстилната, химическата и др. промишленост.

· **ТОПЛО- И ГАЗОСНАБДЯВАНЕ**

Бакалаврите по тази специалност придобиват умения за изграждане, експлоатация, поддържане и ремонт на съоръжения и оборудване в областта на топло- и газоснабдяването; за контролиране и регулиране процесите по пренасянето на газове по тръбопроводи посредством помпени и компресорни станции в промишлеността, строителството и по магистрални тръбопроводи; за управление процесите по газопропанови, пропан-бутанови и други газопреносни инсталации.

Завършилите специалисти могат да работят и като: конструктори; технолози и проектанти; инженери по производството, монтажа, поддръжката и експлоатацията на топло- и газови системи и инсталации; енергетици; организатори; управители на фирми; преподаватели и др.

· **ИНДУСТРИАЛНО ИНЖЕНЕРСТВО**

Бакалаврите по тази специалност са широкопрофилни специалисти с обща фундаментална инженерна подготовка в областта на съвременната индустриална техника – машиностроенето, технологиите, електротехниката и електрониката, компютърната техника и технологии, маркетинга и управлението на индустриални процеси и фирми.

Завършилите специалността придобиват умения за: разработване и решаване на интегрирани инженерни проблеми, свързани с диагностика, поддържане, експлоатиране и ремонт на механичната част, задвижването и управлението на индустриални машини, съоръжения и производствени системи в условията на икономически, социални и технологични промени; за организиране на ефективна индустриална производствена дейност, както и за извършване на експертни и маркетингови проучвания.

Завършилите специалисти могат да работят и като: конструктори; технолози и проектанти; инженери по производството, монтажа, поддръжката и експлоатацията на различни индустриални машини и системи, организатори на производството, управители на фирми и др.

· **ТЕХНОЛОГИЯ НА ХРАНИТЕ**

Дипломираният инженер по „Технология на храните“ може да осъществява производствено-технологична и организационно-управленческа дейност в съответните подотрасли на хранително-вкусовата промишленост, зърно-съхранение, зърнопреработване, хлебопроизводство, производство на хлебни, сладкарски и макаронени изделия, в областта на месодобива и

месопреработката, в добива и преработка на птиче месо, в рибовъдното дело и рибопреработвателната промишленост, в преработката на мляко в млечни продукти и тяхното съхранение, в обработката на хранителни субпродукти, в хладилното дело и в търговската сфера, в областта на производството на стерилизирани плодово-зеленчукови консерви, сокове, концентрати и сушени плодове и зеленчуци. Завършилите специалността получават знания в областта на икономиката, организацията и управлението на производството.

Инженер-технологът може да изпълнява ръководни и технологични функции в съответните фирми от хранително-вкусовата промишленост, в хладилното стопанство и в търговската мрежа.

МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

· РЕХАБИЛИТАТОР

Рехабилитаторът е специалист с висше медицинско образование. Обучението се извършва в Медицински колеж, съгласно изискванията на Закона за висше образование и Наредбата за Единните държавни изисквания за образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ с професионална квалификация „Рехабилитатор“. Срокът на обучение е 3 годишен, редовна форма.

Нивото на подготовка отговаря на съвременните изисквания за компетентност, съобразено с европейските стандарти, адаптирано към специфичните изисквания по кинезитерапия, физикална терапия и лечебен масаж.

Рехабилитаторът работи съвместно и в екип с лекаря по физикална и рехабилитационна медицина, клиницист, личен лекар, медицинска сестра, акушерка, логопед, психолог, социален работник, ерготерапевт и др.

Рехабилитаторът притежава теоретични знания и практически умения, въз основа на които може да извършва: функционално-диагностични дейности; да участва в превенция, профилактика, лечение и рехабилитация на заболявания на ОДА, ССС, ДС, заболявания в детска и старческа възраст, храносмилателна, отделителна, ендокринна и полова система; участие в реадаптацията и ресоциализацията на болни и инвалиди.

След дипломирането си рехабилитаторът може да се реализира в болничната и доболничната помощ – кабинетите по кинезитерапия, масаж и физиотерапия, в специализирани клиники и отделения, в специализирани рехабилитационни центрове, диагностични и здравни центрове, санаториуми, курортни поликлиники, Медикал и СПА-центрове, в детски заведения, училища, социални центрове за деца или стари хора, спортните центрове и други.

· МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ

Медицинският лаборант е лице с висше медицинско образование. Обучението се извършва в Медицински колеж, и отговаря на изискванията на ЗВО и Наредбата за ЕДИ за образователно квалификационна степен „професионален бакалавър“ от професионално направление „Здравни грижи“ със срок на обучение 3 години, редовна форма.

След дипломирането си, медицинският лаборант може да изпълнява широк спектър от дейности във всички диагностични лаборатории в системата на лечебно-профилактичните заведения (клинични, микробиологични, хистологични, вирусологични, паразитологични, имунологични, генетични, серологични, хемотрансфузионни, биотехнологични, токсикологични, канцерологични и други) или научно-изследователски лаборатории. Лаборантът работи съвместно в екип с лабораторен лекар и във взаимодействие с други медицински специалисти от болничната и извън болничната помощ. Медицинските лаборанти са сред най-необходимите медицински специалисти, които осигуряват здравни грижи по превенция, диагностика, лечение, и възстановяване на общественото здраве.

· ПОМОЩНИК ФАРМАЦЕВТ

Помощник-фармацевтът е лице с висше медицинско образование. Обучението се извършва в Медицински колеж, и отговаря на изискванията на ЗВО и Наредбата за ЕДИ за образователно квалификационна степен „професионален бакалавър“ от професионално направление „Здравни грижи“ със срок на обучение 3 години, редовна форма.

Помощник-фармацевтът е здравен специалист, който участва в лекарствопроизводствения и лекарстворазпределителния процес. Завършилите специалността „Помощник-фармацевт“ в Медицински колеж получават диплома за висше образование, образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ и професионална квалификация „Помощник-фармацевт“. След дипломирането си помощник-фармацевтът има възможности за професионална реализация в следните структури: аптека от открит тип, болнична аптека, дрогерия, магазин за медицински изделия, фармацевтични фирми, фармацевтични заводи, склад за търговия на едро с лекарствени продукти, научно-изследователски институти, висши училища, галено-фасовъчни лаборатории, контролно-аналитични лаборатории. Помощник-фармацевта има право да управлява самостоятелно аптека и да извършва търговия на дребно с лекарствени продукти в населено място, на чиято територия няма открита аптека съгласно ЗЛПХМ.

· МЕДИЦИНСКИ КОЗМЕТИК

„Медицински козметик“ е съвременна, необходима и атрактивна специалност. Тя изпълнява задачи в областта на здравните грижи, на естетичната и декоративна козметика.

Медицинският козметик е професионалист по здравни грижи, с висше образование, завършил медицински колеж, който е признат от държавата и обучението в него съответства на държавните документи за обучение в образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“.

Познанията и уменията на медицинския козметик дават възможност за дейности по поддържане здравето на кожата, подбор на медикопрофилактични, физиотерапевтични и лечебни процедури съобразно проблемите на кожата и

нейните придатъци, забавяне на възрастовите промени и коригиране на кожни и постоперативни дефекти.

След дипломирането си медицинският козметик може да се реализира в козметични , дерматологични, дерматокосметични и физиотерапевтични кабинети и центрове, Клиники по пластична/естетична медицина, Балнеологични, Spa & Wellness, Thalassotherapy - центрове, фитнес клубове, хотели, козметични фирми/компани, дрогерии и магазини за козметични средства и като дистрибутор на козметични средства.

· МЕДИЦИНСКИ ОПТИК

„Медицински оптик“ е атрактивна специалност със широк сектор на приложението.

Познанията и уменията на медицинския оптик дават възможност да консултира, оценява, характеризира, изработва оптични средства, както и да съветва по проблемите, превенцията и профилактиката на зрението.

След дипломирането си медицинския оптик може да се реализира в очни практики, оптични и очни центрове, оптики, лаборатории за изработка и/или производство на оптични средства и дистрибутори за търговия в сферата на оптиката.

Според сложността и обема на заданието, може да работи самостоятелно или под ръководството на оптометрист или офталмолог.

П Р А В И Л А
ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН
БАКАЛАВЪР”, „БАКАЛАВЪР” И „МАГИСТЪР”
СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тези правила се определят условията за приемането на български граждани и граждани на държави от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, завършили средно образование.

Чл. 2. В Тракийски университет (ТрУ) се провежда обучение след завършено средно образование за придобиване на следните образователно-квалификационни степени:

1. „професионален бакалавър” - с минимален срок на обучение 3 години;
2. „бакалавър” - с минимален срок на обучение 4 години;
3. „магистър” - с минимален срок за обучение 5 години.

Чл. 3. Кандидатстването се извършва чрез:

1. полагане на конкурсен **писмен изпит/тест** в две сесии – предварителна и редовна, като резултатите се признават само за годината, в която са положени, или

2. с оценка от положен държавен зрелостен изпит (ДЗИ) от дипломата за средно образование от и след 2008 г., съгласно Приложение № 1 от настоящите правила

2А. при образуването на състезателния бал на кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от ДЗИ по български език и литература, за балообразуваща се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература.

Чл. 4. В ТрУ могат да кандидатстват едновременно за всички специалности и форми на обучение - редовна и задочна, лица отговарящи на условията в настоящите правила.

Чл. 5. (1) Приемането на студенти за обучение, субсидирано от държавата се извършва по предварително обявени места. Броят на приеманите студенти се предлага от университета и се утвърждава от Министерския съвет.

(2) Приемането на студенти за обучение на собствени средства се извършва съобразно чл. 21, ал. 2 и чл. 9, ал. 3, т.6 „б” от ЗВО в съответствие с капацитета на професионалното направление и специалности от регулираните професии. Броят на приеманите студенти по чл. 21, ал. 2 е до 5 % или 10 % от капацитета на професионалното направление/специалности от регулираните професии, в зависимост от акредитационната оценка. Предложението се прави от звената на Тракийски университет и се утвърждава с решение на Централната комисия.

Чл. 6. Класирането и приемането на кандидатите се извършва по ред, посочен в разделите „Образуване на бала” и „Класиране”.

Чл. 7. ТрУ не е длъжен да се съобразява с графици за кандидат-студентските изпити на другите висши училища.

Чл. 8. Разпределението на местата по специалности, по форми на обучение (редовно и задочно) и заплащане (държавна поръчка или собствени средства), както и графикът за подаване на документи и провеждане на изпитите, се публикуват на сайта на ТрУ преди началото на кандидатстудентската кампания.

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 9. (1) В ТрУ могат да кандидатстват и да бъдат приети лица, които отговарят на следните условия:

1. Да имат завършено средно образование, даващо им право да продължат обучението си във висши училища.

2. Да имат балообразуващи оценки в дипломата за средно образование в съответните специалности, съгласно Приложение № 1.

(2) Кандидатстващи за второ висше образование, субсидирано от държавата, могат да кандидатстват само за по-висока образователно-квалификационна степен.

(3) Студенти на ТрУ могат да кандидатстват отново в университета за други специалности, като им се запазват студентските права по изучаваната специалност.

(4) Студенти, приети в ТрУ по чл. 21, ал. 2 и чл. 9, ал. 3 т. 6 б в съответствие с § 4 от ЗВО (платена форма на обучение), имат право да кандидатстват за места, субсидирани от държавата в същата специалност, при наличие на свободни места.

Чл. 10. Право да кандидатстват за висше образование по реда на българските граждани имат и следните лица:

1. Граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;

2. Чужденци, постоянно пребиваващи на територията на Р. България;

3. Чужденци от българска народност, постоянно живеещи в чужбина;

4. Чужденци, на които е предоставен статут на бежанци;

5. Чужденци, на които е предоставен хуманитарен статут.

Постоянното пребиваване, статутът на бежанец и хуманитарният статут се удостоверява с документ за самоличност, издаден от Министерството на вътрешните работи на Р. България.

Чл. 11. Не се допускат да кандидатстват:

1. Чуждестранни граждани, временно пребиваващи в Р. България.

2. Студенти, които се обучават в други висши училища.

3. Лица, които изтърпяват наказание „лишаване от свобода“ към началото на учебната година.

Чл. 12. За участие в кандидатстудентския конкурс се заплаща такса, определена с постановление на Министерския съвет.

(1) От такса за участие в конкурса се освобождават:

а/ лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто - удостоверява се с решение на ТЕЛК;

б/ кръгли сираци до 25-годишна възраст, навършена в годината на кандидатстването - удостоверява се с актове за смъртта на родителите и лична карта на кандидат-студента.

в/ лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом;

г/ военноинвалиди и военнопострадали;

д/ майки (бащи) с три и повече деца – представят се удостоверения за раждане на децата и лична карта на родителя.

(2) Половин такса плащат близнаци, когато и двамата кандидатстват в ТрУ - представят се удостоверения за раждане.

ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 13. Кандидат-студентите подават лично или чрез други лица документи за кандидатстване.

(1) За **предварителните изпити**, които се провеждат съгласно сроковете в Приложение № 2, се подават: он-лайн документ по образец, декларация – съгласие за обработване на лични данни, сканиран документ за самоличност.

Кандидатите, ползващите предимство по чл.12 ал. 1 и ал. 2 представят сканирани необходимите документи.

Възстановяващите студентски права представят горепосочените документи, и сканирано уверение от съответния деканат. Успешно положилите предварителни изпити, не подават документи за участие в класирането и възстановяват права от началото на новата учебна година. Завършилите средното си образование от и след 2008 год., които възстановят студентските си права с ДЗИ, подават документи само на редовните изпити.

1. На предварителните кандидатстудентски изпити имат право да се явят както лица, завършили средното си образование предходните години, така и завършващите през настоящата учебна година.

2. Оценките, получени на предварителните изпити, са равностойни на оценките от редовните изпити. В балообразуването участва най-високата оценка от получените на предварителни изпити, редовен изпит или от ДЗИ.

3. *Участието в предварителен изпит не е кандидатстване в университета!* Кандидат-студентите подават **документи за участие в класирането** на университета в сроковете, посочени в Приложение № 2А.

(2) За **редовните изпити в университета** документите се подават он-лайн или присъствено, съгласно сроковете в Приложение № 2А.

1. Състезателен картон (по образец, валиден само за ТрУ). Закупува се от ТрУ, бюрата на Центъра за кандидатстудентска подготовка и информация (ЦКПИ) или Националната асоциация за прием на студенти (НАПС). В състезателния картон кандидат-студентът подрежда желанията си по реда на намаляващата сила на желанието – с първо желание (номер 1) означава най-желаната специалност. Ако класирането му за нея е невъзможно поради силната конкуренция, би могъл да посочи следваща по сила на желанието му

специалност с номер 2 и т.н. Кандидат-студентът избира броя на посочените специалности в зависимост от желанията си, като се съобразява дали отговаря на условията за кандидатстване за избраните специалности.

2. Оригинал и копие от дипломата за завършено средно образование. Оригиналът на дипломата се връща на кандидата след сверяване с копие и заверка от длъжностното лице, което приема кандидатстудентските документи. При кандидатстване он-лайн дипломата се прилага сканирана. Кандидат-студентите, които ще се явяват на кандидатстудентски изпити/тестове представят и копие от документ за самоличност.

3. Завършилите средно образование в небългарски училища представят **Удостоверение** от Регионален инспекторат по образованието за призната диплома, където оценките са преизчислени към шестобалната система.

4. Когато в дипломата за завършено средно образование няма оценка, участваща в образуването на състезателния бал, кандидатите имат възможност да положат ДЗИ в училище, определено от Регионален инспекторат по образованието.

5. Кандидатите, ползващи предимство по чл. 11 ал. 1 и ал. 2 от настоящите правила, представят необходимите документи.

6. Възстановяващите студентски права представят горепосочените документи, копие на дипломата за средно образование и уверение от съответния деканат. Успешно положилият кандидатстудентски изпити (т.е. с оценка минимум среден 3,00), не участват в класирането и възстановяват права от началото на новата учебна година. Завършилите средното си образование от и след 2008 год. могат да възстановят студентските си права с ДЗИ.

8. Кандидатите за втора специалност в друго професионално направление в ТрУ представят и уверение от съответния деканат за завършени семестри.

(3) Гражданите на ЕС кандидатстват и се състезават по реда на българските граждани. Те подават следните документи:

а/ Състезателен картон (по образец, валиден само за ТрУ), попълва се он-лайн. За подаващите документи на място се закупува от ТрУ, бюрата на ЦКПИ или НАПС.

б/ Удостоверение от Регионалното управление на образованието за призната диплома за средно образование, в което оценките са преизчислени към шестобалната система.

в/ Когато в дипломата за средно образование няма оценка, участваща като **допълнителна** балообразуваща оценка при формирането на бала, кандидатите представят удостоверение от РУО за последния клас, в който са изучавали съответния предмет. Когато в дипломата за средно образование няма оценка, участваща като **основна** балообразуваща оценка при формирането на бала, кандидатите имат две възможности – да положат ДЗИ в училище, определено от РУО, или да се явят на кандидат-студентски изпит в ТрУ.

г/ Кандидатите, завършили успешно Център „Езиково и специализирано обучение на чуждестранни граждани“ към Тракийски университет или някой от департаментите, организирани към други български висши училища, представят Свидетелство за езикова подготовка. Оценките по специализираните предмети от Свидетелството могат да послужат като основни балообразуващи оценки, с

изключение на основните балообразуващи оценки за специалността „Медицина“.

е/ Граждани на ЕС, които кандидатстват в ТрУ за специалности, за които **допълнителна** балообразуваща оценка е тази по български език, трябва да представят удостоверение за успешно положен тест по български език, като минималното ниво на теста не може да е по-ниско от В2. Оценката е от положен тест, одитиран от европейска езикова организация, и се приравнява към „отличен“ (6,00).

ж/ За кандидат-студенти, които през последните години на обучението си са били ученици в чуждестранни училища не по-малко от 3 години, когато в образоването на състезателния бал участва оценката от ДЗИ по български език и литература, но в дипломата за средно образование такава не е вписана, вместо нея за балообразуваща може да бъде взета средноаритметичната оценка от зрелостния изпит по съответния чужд език, изучаван в държавата, и оценката по т. „е“.

Чл. 14. (1) Подадените кандидатстудентски документи важат за кандидатстване едновременно за всички специалности и форми на обучение, ако са коректно попълнени.

(2) Длъжностното лице приема документите на кандидата и издава регистрационен документ с входящ номер, подписан и подпечатан. Не е допустимо кандидат-студент да има повече от един входящ номер (да е подал документи повече от един път) за конкурса в ТрУ, независимо от броя на конкурсните изпити. Подаващите документи он-лайн спазват инструкциите посочени в сайта.

(3) Длъжностното лице, което приема документите не носи отговорност за неправилно попълнени или непредставени в определения срок документи по вина на кандидат-студента.

(4) Кандидатстудентски документи не се приемат след сроковете, определени в Приложение № 2 и № 2А на настоящите правила. Промени и допълнения във вече подадените документи са възможни в рамките на сроковете за подаване на документи. След изтичане на срока за подаване на документи, не се правят промени **в номерацията на желанията**.

(5) Не се приемат документи, изпратени по пощата.

КОНКУРСНИ ИЗПИТИ

Чл. 15. Кандидат-студентът полага един или повече **конкурсни изпити/тестове** и/или участва в конкурса с оценки от **ДЗИ** (Приложение № 1). При кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от ДЗИ по български език и литература, за балообразуваща се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература. Конкурсните изпити се провеждат дистанционно (он-лайн).

Организация на предварителните и редовните изпити/тестове

Чл. 16. (1) Организирането и провеждането на кандидатстудентските изпити/тестове, проверката на писмените работи и класирането се извършва от комисии, назначени със заповед на Ректора.

(2) Кандидатстудентските **изпити/тестове – предварителни и редовни**, се провеждат онлайн по график, съгласно Приложение № 3 и Приложение № 3А.

(3) Конкурсните изпити/тестове се провеждат по утвърдени програми (Приложение № 6), разработени в съответствие с учебния материал, изучаван в средните училища.

(4) Темите и въпросите за отделните изпити/тестове се съставят от комисии, назначени със заповед на Ректора.

(5) Вариантите се изтеглят **в 8,00 ч.**, при необходимост е възможно да се проведе и втора сесия след обяд.

Чл. 17. (1) До дистанционно провеждане на кандидатстудентски изпити се допускат кандидат-студенти, които са подали необходимите документи не по-късно от сроковете, посочени в Приложения № 2 и № 2А, заплатили са таксата за изпита и са изпълнили техническите условия за участие в дистанционните изпити.

(2) Техническите условия за участие в дистанционен изпит са:

1. Компютърна конфигурация, разполагаща със средства за видеоконферентна връзка - камера, говорители и микрофон (или слушалки с микрофон).

2. Операционната система трябва да е Windows 10 или MacOS.

3. Видеоконферентната връзка ще се осъществява с пригоден за целта браузър, като най-подходящ за целта е Chrome.

4. Наличието на непрекъсната интернет връзка, с несменящ се IP-адрес по време на изпита.

5. Кандидат-студентът трябва да е инсталирал и специализиран софтуер за провеждане на изпита, посочен от Тракийския университет, за който ще бъде изпратен линк преди изпита.

(3) Дистанционните кандидатстудентски изпити се провеждат под непрекъснато онлайн видеонаблюдение във видеоконферентна връзка и запис от упълномощени членове на изпитните комисии (квестори). Осъществяваните по време на кандидатстудентите изпити видеонаблюдение, видеоконферентна връзка и запис се извършват в съответствие Политиката за защита на лични данни на Тракийски университет гр.Стара Загора и действащото законодателство.

(4) Тракийският университет създава служебна електронна поща с разширение @trakia-uni.bg за всеки кандидат-студент. Потребителското име и паролата се изпращат на посочен от кандидата актуален е-мейл адрес или на мобилен телефон със SMS. В така създадената служебна поща кандидат студентът получава указания от Университетската техническа комисия за изискванията и начина на провеждане на изпита.

(5) Не по-късно от два дни преди изпита всеки кандидат - студент получава на създадената му служебна електронна поща:

- Линк за инсталиране на софтуера за провеждане на изпита;

- Инструкции за провеждането на изпита.

- текстов файл, описващ цялата процедура за провеждане на изпита.
- видео материал онагледяваш всички етапи по инсталирането на софтуера и провеждането на изпита.

(6) Не по-късно от един ден преди изпита кандидатите получават линк и насрочен час за осъществяване на предварителна видеоконферентна връзка за инструктаж и тестване на пригодността на компютърните им конфигурации за участие в изпита.

(7) Кандидат-студентите се разделят на групи по няколко човека, като всяка група влиза в отделна видеоконферентна връзка с определен за групата квестор.

(8) Кандидат-студент, който не е изпълнил изцяло по-долу изброените условия или са регистрирани нарушения, не се допуска до изпита/теста, и/или се отстранява, и/или изпитът/тестът се анулира:

1. При провеждането на изпита кандидат-студентът трябва да е сам в стаята. В стаята не трябва да има работещи таблети или други лаптопи или компютърни конфигурации. Компютърната конфигурация, с която кандидат-студентът участва в изпита, трябва да е с единствен екран. На бюрото на кандидат-студента освен компютърната конфигурация се допуска единствено наличието на бели листи хартия и химикалки. GSM апаратът, който е с номера посочен от кандидата при регистрацията му, трябва да е в стаята на два метра разстояние от бюрото. В случай, че по време на изпита видеовръзката се прекъсне, квесторите ще се свържат на този номер с кандидата, с цел установяване на видеовръзка през GSM-a.

2. Не се разрешава използването на софтуер за споделяне на екрана, различен от софтуера на провежданата видеоконферентна връзка. Всеки софтуер с такива възможности трябва да бъде предварително деинсталиран от компютъра на участника. Университетската изпитна ситема ще засече наличието на такъв софтуер и ще блокира входа на кандидат-студента в изпита.

3. Тридесет минути преди обявения за начало на изпита час, на служебната поща на всеки кандидат-студент се изпраща линк, чрез който той се включва във видеоконферентна връзка със своя квестор.

4. След осъществяването на видеоконферентната връзка, участникът в изпита държи включени камерата, микрофона и говорителите на компютъра си.

5. Квесторът извършва идентифициране на кандидат-студента въз основа на изпратените данни от личната му карта. В случай, че има разминаване на лицето провеждащо изпита с лицето от личната карта, участникът не се допуска до изпита. Техническата комисия проверява самоличността на кандидат-студента чрез преглеждане на видеозаписите от изпита като при установено несъответствие взема решение за анулиране на изпита.

6. По искане на квестора всеки кандидат-студент споделя екрана на компютъра си, и изпълнява указанията на квестора за демонстриране на компютърната му конфигурация и отсъствието на пречки за дистанционното

провеждане на изпита - включени допълнителни екрани или мултимедийни прожектори, присъствие на външни лица, наличие на помощни материали и пособия и др.

7. При провеждане на изпита камерата, микрофонът и говорителите на участника трябва да бъдат постоянно включени.

8. След началото на изпита кандидат-студентът няма право да напуска стаята, в която провежда своя изпит, освен при неотложна необходимост с предварително съгласие на квестора си. При нарушаване на това правило, изпитът се анулира.

(9) При констатирано нарушение на правилата за дистанционно провеждане на кандидатстудентите изпити, квесторите съставят мотивиран писмен протокол, към който прилагат запис на осъществената с кандидат-студента видеовръзка. Протоколът се предава на Централната изпитна комисия за приемане на решение за признаване или анулиране на изпита.

(10) Тегленето на темата (варианта) за провеждане на изпита/теста се осъществява от Техническата комисия пред участниците в една или повече от видеокоферентните връзки.

(11) След определянето на темата (варианта) всеки от участниците в изпита получава на електронната си поща файл, чрез който може да влезе в университетската система за провеждане на изпита. В случай, че някой от участниците не получи файла той се обажда на квестора, който му съдейства за повторното изпращане на файла. При стартирането на файла се отваря уеб-страницата на университетската система за провеждане на изпита. Входът в изпита е с потребителско име и парола, които са същите като тези, изпратени на електронната поща на участника в изпита.

(12) Изпитната работа се предава с натискане на съответния бутон след последния въпрос.

(13) Записите на извършеното по време на изпита видеонаблюдение и видеокоферентна връзка се предават на Председателя на Централната изпитна комисия за съхранение и същите се унищожават след изтичане на срока за подаване на жалби против резултатите от проведения изпит.

(14) След началото на изпита/теста, не се допуска включване на кандидат-студент в изпита/теста.

(15) Тракийският университет не носи отговорност за изправността на техниката, с която кандидатът участва в изпита.

ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА КОНКУРСНИТЕ РАБОТИ

Чл. 18. (1) Конкурсните работи се шифрират с фиктивен номер, предоставят се на оценяващи комисии за оценка и след като оценката бъде нанесена, работата се дешифрира, т.е. определя се на кой кандидат-студент принадлежи. Конкурсните работи от изпитите се проверяват и оценяват от двама проверители, независимо един от друг, по предварително изготвени критерии. Всеки проверител оценява поотделно всеки изпитен въпрос.

(2) Крайната оценка се оформя като средно аритметична от оценките на двамата проверители.

(3) При разлика в двете оценки по-голяма от 0,50, с изключение на случай на две слаби оценки писмената работа се проверява и оценява от арбитър, чиято оценка е окончателна.

(4) При оценка на единия проверител над 3,00, а на другия – под 3,00, писмената работа се проверява и оценява от арбитър, чиято оценка е окончателна

(5) Конкурсна работа, върху която не съдържа отговори и/или разработена тема от кандидат-студента, не се проверява и се поставя служебна слаба оценка.

(6) Тестовите се оценяват компютърно.

Оценката на теста по **биология** се изчислява въз основа на броя правилни отговори чрез формула, отчитаща вероятността част от правилните отговори да са случайно улучени.

Формулата има вида:
$$\text{Оценка} = \frac{4}{9} \left(4 \frac{n}{N} - 1 \right)^2 + 2,$$

където n е означен броя на правилните отговори, а с N (в случая 50) - броя на въпросите в теста. Тестовите съдържат въпроси, които имат по четири отговора. Един от отговорите е правилният.

Оценяване на кандидатстудентските тестове по **биология и география**

Брой правилни отговори	Шестобална оценка	Брой правилни отговори	Шестобална оценка
		32	3,39
0 - 14	2,00	33	3,42
15	3,00	34	3,45
16	3,01	35	3,49
17	3,02	36	3,57
18	3,03	37	3,71
19	3,04	38	3,85
20	3,06	39	4,00
21	3,08	40	4,15
22	3,1	41	4,31
23	3,12	42	4,48
24	3,15	43	4,65
25	3,18	44	4,82
26	3,21	45	5,00
27	3,24	46	5,19
28	3,27	47	5,39
29	3,30	48	5,58
30	3,33	49	5,79
31	3,36	50	6,00

(7) Оценката (Оц) на теста по **математика** се пресмята въз основа на вярно посочените отговори.

Ако броят (n) на вярно посочените отговори е по-голям или равен на 5 (т.е. $n \geq 5$), оценката се получава по формулата:
$$\text{Оц} = 1 + \frac{n}{5}$$

Ако броят (n) на вярно посочените отговори е по-малък от 5 (т.е. $n < 5$), то оценката е 2, т.е. $O_{ц} = 2$.

(8) Оценяването на тестовете по **общотехническа подготовка** се извършва както следва:

1. Правилният отговор на всеки въпрос се оценява с **1 (една)** точка.
2. Ако не е отговорено на даден въпрос, не се присъждат и не се отнемат точки.
3. Всяка точка от теста носи **0,16** единици от шестобалната система. Крайната оценка от теста се изчислява по формулата: **2,00 + t.0,16** - където t е сумата на точките от теста.

Оценяване на кандидатстуденските тестове по общотехническа подготовка

Брой правилни Отговори	Шестобална оценка	Брой правилни отговори	Шестобална Оценка
от 1-6	2,00	16	4,56
7	3,12	17	4,72
8	3,28	18	4,88
9	3,44	19	5,04
10	3,60	20	5,20
11	3,76	21	5,36
12	3,92	22	5,52
13	4,08	23	5,68
14	4,24	24	5,84
15	4,40	25	6,00

Чл. 19. (1) Оценките на писмените работи са окончателни и не подлежат на преоценка.

(2) След обявяване на резултатите от всеки конкурсен изпит, **в тридневен срок** кандидатите могат лично и след представяне на лична карта, да идентифицират писмените си работи и да проверят дали не е допусната техническа грешка. Под техническа грешка се разбира грешка при обявяването на оценките. Отстраняването на техническите грешки се извършва преди първото класиране.

Чл. 20. Информация за резултатите от конкурсните изпити и класиранията може да се получи на посочените в справочника телефони и Web страницата на ТрУ - <http://www.uni-sz.bg>.

ОБРАЗУВАНЕ НА БАЛА

Чл. 21. Балът за всяка от специалностите на ТрУ се образува от два компонента:

- основна балообразуваща оценка – от изпит, тест, ДЗИ (след 2008 г.) или оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература за завършилите преди 2008 г.

и

- допълнителни балообразуващи оценки – от дипломата за средно образование.

Ако кандидат-студентът има повече от една основна балообразуваща оценка, т.е. от ДЗИ, от предварителни и редовни изпити, балът му се формира с най-високата от тях. Ако кандидат-студентът има две еднакви максимални оценки от ДЗИ и от изпита (предварителен или редовен), за основна балообразуваща оценка се счита тази от изпита.

Ако кандидат-студентът има две основни балообразуващи оценки от ДЗИ, за основна се счита по-високата, а другата – за допълнителна балообразуваща оценка.

Възможни случаи:

а) Основната балообразуваща оценка е от изпит или тест. За допълнителните балообразуващи оценки важи ал. 3 от § 3 на Допълнителни разпоредби на Наредбата за прием на студенти във ВУ на Р. България (ПМС № 79/2000 г.), т.е. в бала, като допълнителни, се включват оценките от ДЗИ, ако има такива. Ако такава (такива) липсва (липсват), в бала се включва (включват) съответните им оценки от раздел „Задължителна подготовка” (ЗП) от дипломата за средно образование.

Ако дипломата е издадена преди 2008 г., за допълнителна балообразуваща оценка се взема оценката от зрелостния изпит.

Пример: Кандидат-студентът има основна балообразуваща оценка за сп. „ЕООС” от изпит по биология и има оценка от ДЗИ по биология. Допълнителни балообразуващи оценки при изчисляване на бала са оценката от ДЗИ по биология и оценката по химия от ЗП.

б) Основната балообразуваща оценка е от ДЗИ. Ако тя съответства и на допълнителната балообразуваща оценка от дипломата, за допълнителна се взема оценката от ЗП. В останалите случаи важи казаното в т. а).

Пример: В случаите, в които за специалност „ЕООС” основна балообразуваща оценка е тази от ДЗИ по биология (кандидат-студентът има ДЗИ по биология и български език и литература), допълнителни балообразуващи оценки са оценките по биология и по химия от ЗП. Ако основна балообразуваща оценка е оценката от ДЗИ по български език и литература, допълнителни балообразуващи оценки са тези от ДЗИ по биология и от ЗП по химия.

Чл. 22. Кандидат-студентът може да има повече от един бал, ако кандидатства за повече от една специалност. Балът за класиране за отделните специалности се образува като:

(1) За специалност **„Медицина”** балът се образува от сбора от удвоените оценки от конкурсните изпити по биология и химия и от оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

В класирането участват кандидати с бал не по-нисък от 24,00.

(2) За специалност **„Ветеринарна медицина”** балът се образува от удвоената оценка от изпита по биология или ДЗИ по биология плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

В класирането участват кандидати, с бал не по-нисък от 14,00.

(3) За специалностите в **Аграрен факултет:**

1. **„Зооинженерство”, „Агрономство (Полевъдство)”, „Агрономство (Етерично-маслени култури)” и „Рибовъдство и аквакултура”** – балът се образува от удвоената оценка от теста по биология, изпита по биология или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по биология или български език и литература плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

2. **„Екология и опазване на околната среда”** – балът се образува от удвоената оценка от теста по биология или математика, изпита по биология, химия или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по биология, математика, химия или български език и литература плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

3. **„Аграрно инженерство”** - балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, биология или общотехническа подготовка, изпита по биология или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по математика, физика, биология или български език и литература плюс оценките по математика и физика от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(4) За специалност **„Лекарски асистент”** балът се образува от удвоената оценка от изпита по биология, теста по биология или оценката от ДЗИ по биология или ДЗИ по български език и литература плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(5) За специалност **„Медицинска рехабилитация и ерготерапия”** балът се образува от удвоената оценка от конкурсния изпит по биология или теста по биологи или ДЗИ по биология или ДЗИ по български език и литература плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(6) За специалност **„Социални дейности”** балът се образува от удвоената оценка от теста по биология, изпита по биология или обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по биология или български език и литература плюс оценките по биология и български език и литература от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(7) За специалностите **„Медицинска сестра”** и **„Акушерка”** балът се образува от удвоената оценка от тест по биология или изпита по биология или оценката от ДЗИ по биология или ДЗИ по български език и литература плюс оценките по биология и български език и литература от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(8) За специалностите в Педагогически факултет:

1. **„Социална педагогика”, „Предучилищна и начална училищна педагогика”, „Начална училищна педагогика с чужд език”, „Специална педагогика” и „Предучилищна педагогика”**, балът се образува от удвоената оценка от изпита по обща езикова култура или оценката от ДЗИ по български език и литература плюс оценките по български език и литература и по история от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

2. За специалностите **„Педагогика на обучението по информационни технологии” и „Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн”** балът се образува от удвоената оценка от изпита по обща езикова култура или теста по математика, или оценката от ДЗИ по български

език и литература, по информатика или по информационни технологии плюс оценките по български език и литература и по информационни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взема оценката по математика) от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(10) За специалностите в **Стопански факултет**: **„Бизнесикономика“**, **„Аграрна икономика и търговия“**, **„Регионална икономика и управление“**, **„Местни финанси“** и **„Информационни технологии в икономиката и управлението“** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, география, изпита по обща езикова култура, или оценката от ДЗИ по математика, география или български език и литература плюс оценките по математика и география от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(11) За специалностите във **Факултет „Техника и технологии“** - гр. Ямбол:

1. **„Автотранспортна и земеделска техника“**, **„Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия“**, **„Автоматика и компютърни системи“**, **„Електротехника“**, **„Топло- и газоснабдяване“** и **„Индустриално инженерство“** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, или общотехническа подготовка, изпита по обща езикова култура, или ДЗИ по български език и литература, математика или физика плюс оценките по математика и физика от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

2. за специалност **„Технология на храните“** балът се образува от удвоената оценка от теста по математика, или общотехническа подготовка, изпита по химия или обща езикова култура, или ДЗИ по български език и литература, математика или химия плюс оценките по математика и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

(12) За специалностите в Медицински колеж:

1. **„Рехабилитатор“**, **„Медицински лаборант“** и **„Помощник фармацевт“** балът се образува от удвоената оценка от теста по биология или изпита по биология или оценката от ДЗИ по биология плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

2. за специалност **„Медицински козметик“** балът се образува от удвоената оценка от теста по биология или изпита по биология или оценката от ДЗИ по биология или български език и литература плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

3. за специалност **„Медицински оптик“** балът се образува от удвоената оценка от конкурсния изпит по биология или теста по биология или ДЗИ по биология или математика или български език и литература плюс оценките по биология и химия от дипломата за средно образование, съгласно чл. 21.

Ако в раздела ЗП на дипломата за завършено средно образование има отделно оценка по неорганична и органична химия, се взема средната аритметична оценка.

КЛАСИРАНЕ

Чл. 23. (1) В класирането за всички специалности участват кандидат-студенти с оценки от изпитите/тестовете минимум среден (3,00) или с оценки от ДЗИ. При образуването на състезателния бал на кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от държавен зрелостен изпит по български език и литература, за балообразуваща се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература.

(2) Кандидатите могат да бъдат класирани само по една от желаните специалности и форми на обучение при всяко класиране.

(3) Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал за съответната специалност, по реда на посочените в състезателния картон кодове на желаните специалности и в съответствие с обявените места по специалности, форми на обучение и категории (мъже, жени).

(4) За специалностите с класиране по категории съотношението мъже - жени е както следва:

а/ за сп. „Медицина” - 50 % мъже и 50 % жени;

б/ за сп. „Лекарски асистент” – 50% мъже и 50% жени

в/ за сп. „Социални дейности” - 50 % мъже и 50 % жени;

г/ за сп. „Медицинска сестра” - 10 % мъже и 90 % жени;

д/ за сп. „Акушерка” - 100 % жени;

е/ за сп. „Медицинска рехабилитация и ерготерапия” - 50 % мъже и 50 % жени;

ж/ за сп. „Рехабилитатор” - 50 % мъже и 50 % жени;

з/ за сп. „Медицински лаборант” – 10 % мъже и 90 % жени.

(5) За всички останали специалности – независимо от категорията на кандидат-студента.

(6) След изчерпване на съответната категория се класират кандидат-студенти за специалността от алтернативната категория.

(7) Кандидат-студенти, класирани с еднакъв бал на последното планово място за дадена специалност, форма на обучение и категория, се приемат над утвърдения брой.

(8) На I-во класиране, до 2 % от общия брой субсидирани от държавата места за даден факултет, филиал и колеж, се отделят за кандидати, които са:

- лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;

- военноинвалиди и военнопострадали;

- кръгли сираци;

- майки и бащи с три и повече деца;

- близнаци, когато са кандидатствали едновременно и единият от тях е приет.

Неприетият от близнаците ползва предимство, ако е кандидатствал за същото професионално направление като това на приетия близък и отговаря на условията за класиране.

8.1. Документите за ползване на предимство се представят в момента на подаване на кандидат-студентските документи.

8.2. Решението на Централната комисия по кандидат-студентски прием за класирането на ползващите предимство кандидат-студенти от тази категория се извършва при 1-во класиране.

(9) Възстановяващите студентските права в същата специалност и същата форма на обучение чрез изпит или ДЗИ не участват в класирането. За успешно положен се счита изпитът издържан с оценка минимум среден 3,00.

9.1. За сп. „Ветеринарна медицина” възстановяващите студентски права имат възможност да кандидатстват с изпит по биология, тест по биология или ДЗИ по биология (за завършилите средно образование от и след 2008 год.).

(10) Студенти от ТрУ, кандидатстващи за втора специалност в друго професионално направление в рамките на университета се класират на общо основание с кандидат-студентите за текущата година.

(11) Студенти от ТрУ, обучаващи се в платена форма на обучение и кандидатстващи за места, субсидирани от държавата в същата специалност се класират на общо основание с кандидат-студентите за текущата година.

(12) Кандидат-студенти, класирани в специалност на ТрУ и представили Академична справка от друго висше училище в страната се записват в по-горен курс, който се определя от Декана/Директора на звеното.

(13) Записан студент може да изтегли документите си и да кандидатства наново в университета през текущата година само за специалности, за които има свободни места и за тях е обявен допълнителен прием.

(14) Университетът си запазва правото да възстановява класирането на пропуснали срока за записване кандидати след тяхно заявление с изразено желание за това, само ако има незаети към момента места за специалността.

(15) Класиранията за местата по държавна поръчка и за обучение на собствени средства (платено) са независими. Ако студент, записан за специалност на собствени средства в последствие бъде класиран държавна поръчка за същата или за по-желана специалност, той има правото да се запише за специалността по държавна поръчка, като му се възстановява разликата в таксата за първия семестър.

Чл. 24. Резултатите от I-во класиране се обявяват не по-късно от 15 юли.

Чл. 25. (1) Класирането в ТрУ се извършва в низходящ ред на състезателния бал. Посоката на класиране е само от по-нежелана специалност (отбелязана с по-голям номер в състезателния картон) към по-желана (с по-малък номер) във всяко следващо класиране, т.е. кандидатът не може да бъде класиран в следващо класиране по желание с по-голям номер от това на спечеленото място.

(2) Некласираните кандидат-студенти участват в следващите класирания без да подават заявление за това.

(3) Класираните кандидат-студенти имат следните възможности:

1. Да се запишат в определения от университета срок, съгласно изискванията на раздел „Записване на новоприетите студенти“ на настоящите правила. Записаните студенти губят правата на кандидат-студенти и не участват в следващите класирания, независимо на кой номер на желанието им е специалността за която са се записали.

2. Класираните по първо желание, но незаписали се в срок, губят спечеленото място и прекратяват участието си в конкурса.

3. Да участват в следващите класирания, ако са приети по желание с по-голям номер от 1-во, като в този случай могат да решат:

а) Да не се запишат, освобождавайки спечеленото място, като го губят, но участват в конкурса за желанията си с номер, по-малък от този, на който са класирани.

б) Да отложат записването си, запазвайки място в следващите класирания. Това се отнася за приетите на 1-во или 2-ро класиране кандидат-студенти по тяхното 2-ро, 3-то и следващо желание. Изчакването на класиране в по-предно желание се извършва чрез депозиране на заявление и диплома (оригинал) за средно образование. При придвижване в класирането, кандидатът запазва новото място (до третото класиране), освобождавайки първоначално спечеленото. В случай, че до третото класиране кандидатът не се придвижи в класирането, записва вече спечеленото място.

Пример: Кандидат-студент е класиран по третото си желание на 1-во класиране. Той заявява участието си в следващите класирания за своето 1-во и 2-ро желание, чрез депозиране на заявление и диплома (оригинал). На 2-ро класиране той е приет по второто (по-силното) си желание. Ако кандидат-студентът не се запише на новото място, участва и в 3-тото класиране, очаквайки да бъде класиран по първото си желание. Мястото от предишното му класиране се усвоява от друг кандидат-студент. Ако на 3-то класиране не успее да се класира по първото си желание, остава окончателно класиран по второто си желание и усвоява мястото, ако се запише в срок, в противен случай го губи.

Чл. 26. (1) Неусвоени места за специалности, субсидирани от държавата, след третото класиране се допълват с кандидат-студенти, положили успешно конкурсни изпити в ТрУ, по низходящ ред на състезателния бал.

(2) С кандидата се провежда разговор по телефона, в който той потвърждава или отказва усвояването на мястото за специалността и формата на обучение, за която е класиран.

1. В случай на потвърждение за усвояване на мястото, кандидат-студентът получава указания и срок за записване. При отказ или пропуснат срок за записване кандидатът губи спечеленото място, но ако номерът на желанието за пропуснатото място не е първи, продължава да се състезава за специалностите и формите на обучение посочени в състезателния му картон с по-преден (по-малък) номер.

2. Ако свързване по телефона не може да се осъществи по вина на кандидат-студента (след неколкостепенни неуспешни опити за свързване), в края на работния ден се изпраща кратко съобщение (SMS) на посочените от кандидат-студента в състезателния картон мобилни телефони. Съобщението съдържа специалността и формата на обучение, като се изчаква

потвърждаващо обаждане от страна на кандидата между 8.00 и 9.00 часа на следващия ден (вкл. празничните дни). Пропусналият срока за потвърждение губи мястото.

Комисията по кандидат-студентски прием запазва информация за проведените/непроведените разговори и за изпратените съобщения.

Чл. 27. (1) Неусвоени места, субсидирани от държавата, след изчерпване на възможностите по чл. 25, се допълват с кандидат-студенти, положили успешно конкурсни изпити в ТрУ или в други висши училища, както и с ДЗИ от и след 2008 г., при обявен допълнителен прием на документи от ТрУ.

(2) След усвояване на местата, субсидирани от държавата се извършва класиране на кандидати за платена форма на обучение. В класирането участват кандидат-студенти на ТрУ, подали документи в посочените срокове, при условията в настоящите правила и незаписали се за студенти в ТрУ.

(2.1). За специалностите в Стопанския факултет, класирането и записването на студентите за местата по държавна поръчка и за платена форма на обучение се извършва едновременно.

(3) Кандидат-студенти, класирани и записани за обучение на собствени средства, продължават да участват в класиране за свободни места по държавна поръчка.

ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ

Чл. 28. (1) Записването се извършва със заповед на Ректора.

(2) Новоприетите студенти се записват в основното звено – факултет/филиал/колеж (Приложение № 5).

Чл. 29. (1) При записването си новоприетите студенти представят следните документи:

1. Диплома за завършено средно образование (оригинал). Дипломата се задържа до приключване обработката на личните данни в регистъра на МОН.

2. Шест снимки с формат 3/4.

3. Комплект документи за новоприети студенти (по образец).

4. Лична карта, която след проверка се връща.

5. Квитанция за платена семестриална такса за обучение (внося се в касата на основното звено – факултет/филиал/колеж) или се превежда по сметка на основното звено в Уни Кредит Булбанк.

(2) При условие, че новоприетият студент се отпише преди началото на учебната година, му се удържа 30% от семестриалната такса, която е внесъл при записването си. След започване на учебната година внесената семестриална такса не се възстановява.

(3) Близнаците, приети при облекчени условия, ползват предимството само при едновременно записване в една и съща специалност.

Чл. 30. От **такса за обучение** се освобождават лица, приети за студенти в места субсидирани от държавата по чл. 5 и отговарят на условията на чл. 95, ал. 7 от ЗВО, както следва:

- лица до 25 годишна възраст, които са кръгли сираци;

- лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;

- военноинвалиди и военнопострадали;
- лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция.

Чл. 31. Ректорът решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането на студентите, съгласно чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО, като може да определи и допълнителни условия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Кандидат-студентите, представили документи с невярно съдържание, направили опит да подават невярна информация при попълване на кандидатстудентските си документи или да заблудят Комисията по кандидатстудентски прием и ръководството на ТрУ, се отстраняват от участие в конкурса.

§2. Централната комисия по приема (ЦКП) е орган, оторизиран при необходимост да изменя и допълва регламента на кандидатстудентските конкурси, т.е. да изменя и допълва записаното в Кандидатстудентския справочник на университета. Решенията се взимат на заседания на ЦКП и се публикуват в сайта на университета.

§3. Всички спорни кандидатстудентски въпроси се решават от Ректора на ТрУ, в съответствие със Закона за висшето образование, Правилника за устройство, дейност и управление на ТрУ и други вътрешно-нормативни документи.

§4. Заявления и жалби по кандидатстудентски въпроси, с изключение на такива за идентифициране на писмените работи (чл. 18, ал. 2), се подават до Ректора в срок до 01.09.2021 г.

§5. Граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, кандидатстващи за обучение на английски език полагат тест на английски език по биология и химия за специалност „Медицина“ и биология за „Ветеринарна медицина“. Кандидатите, които са граждани на държави, в които английският език не е официален език, полагат и изпит по английски език. Кандидатстудентските изпити за англоговорящите кандидати се провеждат в он-лайн сесии и се обявяват на сайта на университета

§6. Във връзка с чл. 68, ал. 5 от ЗВО кандидат-студентите - лауреати на национални и международни олимпиади, завършващи средно образование в годината, в която се провежда олимпиадата, се приемат без конкурсен изпит, когато конкурсният изпит за желаната от тях специалност съответства на предмета на олимпиадата.

§7. Не се допускат до участие през отделните етапи на кандидатстудентската кампания преподаватели и служители от Тракийския университет, чийто деца, племенници, внуци и други близки родственици са кандидат-студенти в ТрУ.

ЗАБЕЛЕЖКА: Във връзка с окончателното утвърждаване на държавната поръчка от МОН за прием на студенти за учебната 2021/2022 година са възможни промени в настоящите правила.

Правилата са приети на заседание на Академичния съвет на Тракийски университет с протокол № 14 /03.02.2021 год.

Приложение № 1

Специалности и форми на обучение, състезателни изпити, оценки от дипломата за средно образование (от държавен зрелостен изпит или от задължителна подготовка), които участват в балообразуването и условие за участие в класиране

Специалности	Професионална квалификация	ОКС	Форма на обучение	Срок на обучение	Състезателни изпити/тестове/матури по избор на кандидат-студента – удвоена оценка (основни балообразуващи оценки)	Оценки от дипломата за средно образование, които участват в балообразуването (държавен зрелостен изпит или от задължителната подготовка)* (допълнителни балообразуващи оценки)	Условие за участие в класиране
АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ							
Екология и опазване на околната среда	„еколог“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г. 5 г.	Тест: 1.Биология 2.Математика ИЛИ Изпит: 4.Биология 5.Химия 6.Обща езикова култура ИЛИ ДЗИ: 7.Биология 8.Математика 9.Химия 10.Български език и литература	+ Биология	+ Химия

Зооинженерство	„зооинженер“							
Агрономство (Полевъдство) Агрономство (Етерично-маслени култури)	„агроном полевъд“ „агроном по етерично- маслени култури“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г. 5 г.	Тест: 1.Биология ИЛИ Изпит: 2.Биология 3.Обща езикова култура ИЛИ ДЗИ: 4.Биология 5.Български език и литература	+ Биология	+ Химия	
Рибовъдство и аквакултура	„технолог по аквакултура“							
Аграрно инженерство	„аграрен инженер“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г. 5 г.	Тест: 1.Математика 2.Биология 3.Общотехническа подготовка ИЛИ Изпит: 4.Биология 5.Обща езикова култура ИЛИ ДЗИ: 6.Математика 7.Физика 8.Биология 9.Български език и литература	+ Математика	+ Физика	

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ								
Ветеринарна медицина	„ветеринарен лекар“	„магистър“	Редовна	5,5 г.	Изпит: 1.Биология ИЛИ ДЗИ: 2.Биология	+ Биология	+ Химия	Мин. бал 14.00
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ								
Медицина	„магистър - лекар“	„магистър“	Редовна	6 г.	Изпити: Биология и Химия	+ Биология	+ Химия	Мин. бал 24.00
Лекарски асистент	„лекарски асистент“	„бакалавър“	Редовна	4 г.	Изпит: 1.Биология ИЛИ Тест: 2.Биология ИЛИ ДЗИ: 3.Биология 4. Български език и литература	+ Биология	+ Химия	
Медицинска рехабилитация и ерготерапия	„медицински рехабилитатор, ерготерапевт“							

Социални дейности	„социален работник“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г. 4 г.	Тест: 1.Биология ИЛИ Изпит: 2.Биология 3.Обща езикова култура ИЛИ ДЗИ: 4.Биология 5.Български език и литература	+ Биология	+ Български език и литература	
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ И ФИЛИАЛ – Хасково								
Медицинска сестра	„медицинска сестра“	„бакалавър“	Редовна	4 г.	Тест: 1.Биология ИЛИ Изпит: 2.Биология ИЛИ ДЗИ: 3.Биология 4. Български език и литература	+ Биология	+ Български език и литература	
Акушерка	„акушерка“							
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ								
Начална училищна педагогика с чужд език	„начален учител с чужд език“	„бакалавър“	Редовна	4 г.				

Предучилищна и начална училищна педагогика	„детски и начален учител“	„бакалавър“	Редовна Задочна			Изпит: 1.Обща езикова култура ИЛИ ДЗИ: 2.Български език и литература	+ Български език и литература	+ История	
Социална педагогика	„социален педагог“								
Специална педагогика	„специален педагог“								
Предучилищна педагогика	„детски учител“								
Педагогика на обучението по информационни технологии	„учител по информационни технологии“	„бакалавър“	Редовно	4 г.		Изпит: 1.Обща езикова култура ИЛИ Тест: 2. Математика ИЛИ ДЗИ: 1.Български език и литература 2. Информатика 3. Информационни технологии	+ Български език и литература	+ Информа- ционни технологии (при липса на оценка по информационни технологии, се взема оценката по математика)	
Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн	„учител по изобразително изкуство и графичен дизайн“								

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ								
Бизнесикономика Аграрна икономика и търговия Регионална икономика и управление Местни финанси Информационни технологии в икономиката и управлението	„икономист“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г.	Тест: 1.География 2. Математика ИЛИ Изпит: 3.Обща езикова култура ИЛИ ДЗИ: 4.Математика 5.География 6.Български език и литература	+ Математика	+ География	
ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ“ – Ямбол								
Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия	„инженер в модната индустрия“	„бакалавър“	Редовна Задочна		Тест: 1.Математика 2.Общотехническа подготовка ИЛИ Изпит: 4.Обща езикова култура ИЛИ			
Автотранспортна и земеделска техника	„машинен инженер“							
Автоматика и компютърни системи	„инженер по автоматика“							

Електротехника	„електроинженер“			4 г.	ДЗИ: 5.Български език и литература 6.Математика 7.Физика	+ Математика	+ Физика	
Топло- и газоснабдяване	„инженер по топло- и газоснабдяване“							
Индустриално инженерство	„инженер“							
Технология на храните	„инженер - технолог“	„бакалавър“	Редовна Задочна	4 г.	Тест: 1.Математика 2.Общотехническа подготовка ИЛИ Изпит: 4.Обща езикова култура 5. Химия ИЛИ ДЗИ: 6.Български език и литература 7.Математика 8.Химия	+ Математика	+ Химия	

МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ								
Рехабилитатор	„рехабилитатор“	„проф. бакалавър“	Редовна	3 г.	Тест: 1.Биология ИЛИ Изпит: 2.Биология ИЛИ ДЗИ: 3.Биология	+ Биология	+ Химия	
Медицински лаборант	„медицински лаборант“							
Помощник - фармацевт	„помощник фармацевт“							

Медицински козметик	„медицински козметик“					Тест: 1.Биология или Изпит: 2.Биология или ДЗИ: 3.Биология 4. Български език и литература		
Медицински оптик	„медицински оптик“	„проф. бакалавър“	Редовна	3 г.	Тест: 1.Биология или Изпит: 2.Биология или ДЗИ: 3.Биология 4. Математика 5. Български език и литература	+ Биология	+ Химия	

Забележка: Когато основната балообразуваща оценка е от конкурсен изпит и в дипломата за средно образование са вписани две оценки по балообразуващ учебен предмет, като едната от тях е от държавен зрелостен изпит от и след 2008 г., а другата – от раздел „Задължителна подготовка“, за допълнителна балообразуваща оценка (член 21) се взема оценката от държавния зрелостен изпит. При образуването на състезателния бал на кандидат-студенти, чиято диплома за средно образование е издадена преди въвеждането на държавни зрелостни изпити и нямат оценка от държавен зрелостен изпит по български език и литература, за балообразуваща се взема оценката от зрелостния изпит по български език и литература или от зрелостния изпит по общообразователна подготовка, ориентиран към проверка на компетентностите по български език и литература.

**ПОДАВАНЕ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ
ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ В ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ**

№	Специалност	Срок за подаване на документите	Място за подаване на документите
1	Зооинженерство	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	гр. Стара Загора он-лайн тел: 042/699 208 тел.: 042/673 021 0882552256 0889559989 Бюрата на ЦКПИ и НАПС Виж Приложение № 4
2	ЕООС	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
3	Агрономство (полеводство)	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
4	Агрономство (етерично-маслени култури)	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
5	Аграрно инженерство	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
6	Рибовъдство и аквакултура	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
7	Ветеринарна медицина	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
8	Аграрна икономика и търговия	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
9	Регионална икономика и управление	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
10	Бизнесикономика	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
11.	Местни финанси	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
12.	Информационни технологии в икономиката и управлението	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
13	Социална педагогика	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
14	ПНУП	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
15	НУПЧЕ	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
16	Специална педагогика	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
17	Предучилищна педагогика	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
18	Педагогика на обучението по информационни технологии	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
19	Педагогика на обучението по изобраз. изкуство и графичен дизайн	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
20	Медицина	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
21	Лекарски асистент	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
22	Медицинска рехабилитация и ерготерапия	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
23	Социални дейности	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
24	Медицинска сестра	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
25	Акушерка	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
26	Рехабилитатор	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
27	Медицински лаборант	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
28	Помощник фармацевт	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
29	Медицински козметик	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
30	Медицински оптик	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
31	ДТММИ	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	

32	АТЗТ	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
33	АКС	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
34	Електротехника	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
35	Топло- и газоснабдяване	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
36	Индустриално инженерство	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	
37	Технология на храните	от 01.03.21 г. до 23.04.21 г.	

ВАЖНО! Приемът на кандидатстудентски документи се преустановява три дни преди всеки изпит.

Положилите успешно предварителния изпит/тест, подават **документи за участие в класирането** на Тракийски университет от 01 - 25.06.2021 г. он-лайн, в университета, в бюрата на ЦКПИ и на НАПС (по желание на кандидат-студента).

**ПОДАВАНЕ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ
ЗА РЕДОВНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ И ЗА КЛАСИРАНЕ В ТРУ**

№	Специалност	Срок за подаване на документите	Място за подаване на документите
1	Зооинженерство	от 01 до 25 юни (вкл. събота)	гр. Стара Загора он-лайн и в Тру - Ректорат, Студентски град, Фоайе на Централен вход (юг) тел.: 042/699 208 тел.: 042/673 021 0882552256 0889559989
2	ЕООС		
3	Агрономство (полеводство)		
4	Агрономство (етерично-маслени култури)		
5	Рибовъдство и аквакултура		
6	Аграрно инженерство		
7	Аграрна икономика и търговия		
8	Ветеринарна медицина		
9	Регионална икономика и управление		
10	Бизнесикономика		
11	Местни финанси		
12	Информационни технологии в икономиката и управлението		
13	Социална педагогика		Ямбол, ул. Граф Игнатиев 38 Факултет „Техника и технологии“ тел.: 046/669182 046/669149 0882000895 Филиал - Хасково, бул. „Съединение“ 48, ет. 2 тел.: 038/664 375 Бюрата на ЦКПИ и НАПС Виж Приложение № 4
14	ПНУП		
15	НУПЧЕ		
16	Специална педагогика		
17	Предучилищна педагогика		
18	Педагогика на обучението по информационни технологии		
19	Педагогика на обучението по изобраз. изкуство и графичен дизайн		
20	Медицина		
21	Лекарски асистент		
22	Медицинска рехабилитация и ерготерапия		
23	Социални дейности		
24	Медицинска сестра		
25	Акушерка		
26	Рехабилитатор		
27	Медицински лаборант		
28	Помощник – фармацевт		
29	Медицински козметик		
30	Медицински оптик		
31	ДТММИ		
32	АТЗТ		

33	Автоматика и компютърни системи		
34	Електротехника		
35	Топло- и газоснабдяване		
36	Индустриално инженерство		
37	Технология на храните		

ЕООС - „Екология и опазване на околната среда”

ПНУП - „Предучилищна и начална училищна педагогика”

НУПЧЕ - „Начална училищна педагогика с чужд език”

ДТММИ - „Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия”

АТЗТ - „Авотранспортна и земеделска техника”

<i>Изпит/тест</i>	<i>Дата</i>	<i>Място на провеждане</i>	<i>Специалности, за които може да се кандидатства</i>
Биология - изпит	17 април	Он-лайн	„Медицина“, „Ветеринарна медицина“, „Лекарски асистент“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Социални дейности“, „Рехабилитатор“, „Медицински лаборант“, „Помощник-фармацевт“, „Медицински козметик“, „Медицински оптик“, „Зооинженерство“, „Агрономство (Полевъдство)“, „Агрономство (Етерично-маслени култури)“, „ЕООС“, „Рибовъдство и аквакултура“, „Аграрно инженерство“
Химия - изпит	03 април	Он-лайн	„Медицина“, „ЕООС“, „Технология на храните“
Биология - тест	20 март 03 април 17 април	Он-лайн	„Зооинженерство“, „Агрономство (Полевъдство)“, „Агрономство (Етерично-маслени култури)“, „ЕООС“, „Рибовъдство и аквакултура“, „Аграрно инженерство“, „Лекарски асистент“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Социални дейности“, „Рехабилитатор“, „Медицински лаборант“, „Помощник-фармацевт“, „Медицински козметик“.
Обща езикова култура - изпит	20 март	Он-лайн	„Социални дейности“, „Социална педагогика“, „ПНУП“, „НУПЧЕ“, „Специална педагогика“, „Предучилищна педагогика“, „Педагогика на обучението по информационни технологии“, „Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн“, „Аграрна икономика и търговия“, „Регионална икономика и управление“, „Бизнесикономика“, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „Зооинженерство“, „ЕООС“, „Агрономство (Полевъдство)“, „Агрономство (Етерично-маслени култури)“, „Рибовъдство и аквакултура“, „Аграрно инженерство“, „ДТММИ“, „АТЗТ“, „АКС“, „Електротехника“, „Топло- и газоснабдяване“, „Индустриално инженерство“, „Технология на храните“
География - тест	20 март 03 април	Он-лайн	„Аграрна икономика и търговия“, „Регионална икономика и управление“, „Бизнесикономика“, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“
Математика - тест	20 март 03 април	Он-лайн	„ЕООС“, „Аграрно инженерство“, „Педагогика на обучението по информационни технологии“, „Аграрна икономика и търговия“, „Регионална икономика и управление“, „Бизнесикономика“, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „ДТММИ“, „АТЗТ“, „АКС“, „Електротехника“, „Топло- и газоснабдяване“, „Индустриално инженерство“, „Технология на храните“
Общотехническа подготовка - тест	20 март 03 април 24 април	Он-лайн	„Аграрно инженерство“, „ДТММИ“, „АТЗТ“, „АКС“, „Електротехника“, „Топло- и газоснабдяване“, „Индустриално инженерство“, „Технология на храните“

ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕДОВНИ ИЗПИТИ/ТЕСТОВЕ ПРЕЗ 2021 Г.

Дата	Място за провеждане	Изпит/тест за специалност:	
28 юни	Он-лайн	ИЗПИТ ПО БИОЛОГИЯ	„Медицина“, „Ветеринарна медицина“, „Лекарски асистент“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Социални дейности“, „Рехабилитатор“, „Медицински лаборант“, „Помощник-фармацевт“, „Медицински козметик“, „Зооинженерство“, „Агрономство (Полевъдство)“, „Агрономство (Етерично-маслени култури)“, „ЕООС“, „Рибовъдство и аквакултура“, „Аграрно инженерство“
29 юни	Он-лайн	ТЕСТ ПО БИОЛОГИЯ	„Зооинженерство“, „Агрономство (Полевъдство)“, „Агрономство (Етерично-маслени култури)“, „ЕООС“, „Рибовъдство и аквакултура“, „Аграрно инженерство“, „Лекарски асистент“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Социални дейности“, „Рехабилитатор“, „Медицински лаборант“, „Помощник-фармацевт“, „Медицински козметик“.
30 юни	Он-лайн	ИЗПИТ ПО ХИМИЯ	„Медицина“, „ЕООС“, „Технология на храните“
01 юли	Он-лайн	ИЗПИТ ПО ОБЩА ЕЗИКОВА КУЛТУРА	„Социални дейности“, „Социална педагогика“, „ПНУП“, „НУПЧЕ“, „Специална педагогика“, „Педагогика на обучението по информационни технологии“, „Педагогика на обучението по изобразително изкуство и графичен дизайн“, „Аграрна икономика и търговия“, „Регионална икономика и управление“, „Бизнесикономика“, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „Зооинженерство“, „Агрономство (Полевъдство)“, „Агрономство (Етерично-маслени култури)“, „ЕООС“, „Рибовъдство и аквакултура“, „Аграрно инженерство“, „ДТММИ“, „АТЗТ“, „АКС“, „Електротехника“, „Топло- и газоснабдяване“, „Индустриално инженерство“, „Технология на храните“
02 юли	Он-лайн	ТЕСТ ПО ГЕОГРАФИЯ	„Бизнесикономика“, „Аграрна икономика и търговия“, „Регионална икономика и управление“, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“
		ТЕСТ ПО МАТЕМАТИКА	„ЕООС“, „Аграрно инженерство“, „Педагогика на обучението по информационни технологии“, „Аграрна икономика и търговия“, „Регионална икономика и управление“, „Бизнесикономика“, „Местни финанси“, „Информационни технологии в икономиката и управлението“, „ДТММИ“, „АТЗТ“, „АКС“, „Електротехника“, „Топло- и газоснабдяване“, „Индустриално инженерство“, „Технология на храните“
		ТЕСТ ПО ОБЩО-ТЕХНИЧЕСКА ПОДГОТОВКА	„Аграрно инженерство“, „ДТММИ“, „АТЗТ“, „АКС“, „Електротехника“, „Топло- и газоснабдяване“, „Индустриално инженерство“, „Технология на храните“

**ПРИЕМ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ ЧРЕЗ
ЦЕНТЪРА ЗА КАНДИДАТСТУДЕНТСКА ПОДГОТОВКА
И ИНФОРМАЦИЯ (ЦКПИ)**

www. ckpi-bg.com, e-mail: info@ckpi-bg.com
и национален телефон 0879 120 470

Благоевград	<i>ул. Св.св. Кирил и Методий № 29, /партер/, тел. 0887 / 886 012, /информация след 17,30 ч./</i>
Бургас	<i>бул. Гладстон 47, /Младежки културен център/, тел. 0888 / 305 539; 0888 / 759 750 и 0898 / 701 664</i>
Варна	<i>ул. Христо Ботев 3 А, /ЦИО Вектор/, тел. 052 / 602 183 и тел. 052 / 612 266</i>
Велико Търново	<i>ул. Христо Ботев 19,, вход север, ет.2, зала 201, тел. 062 / 63 36 52 и 0882 / 476 287 (от 3.06.2019 г.) ул. Хр. Ботев № 19, ВТУ Св.св. Кирил и Методий, Учебен корпус 5, тел. 062 / 63 36 52 и 0882 / 476 287, (след 08.06.2016 г.)</i>
Видин	<i>ул. Екзарх Йосиф I № 17, ОУ Климент Охридски № 8, тел. 0887 / 327 768</i>
Враца	<i>ул. Мито Орозов“, ВТУ Св.св.Кирил и Методий – филиал Враца, тел. 092 / 641 086 и 0886 / 981 155 ул. Антим I № 12, СОУ Козма Тричков, тел. 092 / 663 164 и 0886 / 981 155, (след 08.06.2016 г.)</i>
Габрово	<i>Площад 1-ви май № 1 В, ет.2., тел. 0878 / 26 42 02 ул. Хаджи Димитър 4, Технически университет – Ректорат, тел. 0878 / 26 42 02, (след 08.06.2016 г.)</i>
Добрич	<i>ул. България 1, /Централна кооперативна банка/, офис 813, тел. 058 / 580 623, 0899 / 298593 и 0876 / 650 417</i>
Казанлък	<i>Хуманитарна гимназия Св. Св. Кирил и Методий, тел. 0431 / 62 567; 0878 / 799 297 и 0898 / 309 636</i>
Кърджали	<i>СОУ Отец Паисий, тел: 0886 / 676 146</i>
Кюстендил	<i>ул. Осми март № 8, тел. 0876 / 796 522</i>
Ловеч	<i>ул.Съйко Съев 31 / Технически колеж /, тел. 0886 / 430 997</i>
Монтана	<i>ул.Трети март 98, ет.1., /Младежки дом /, тел. 0899 / 161 101</i>
Пазарджик	<i>ул. Ген. Гурко 2, ет. 2., офис, /сградата на Хебърстрой/, тел. 0898 / 831 917</i>
Перник	<i>площад Кракра, Общински младежки дом, тел. 0887 / 060 375</i>
Петрич	<i>ул. Отец Паисий № 3, ПГИТ Проф. д-р Ас. Златаров, /вдясно от централния вход/, тел. 0887 / 886 012, /информация след 17,30 ч./</i>
Плевен	<i>бул. Русе № 10 А, /Сградата на асансьорни сервизи/, тел. 0898 / 684 844 и тел. 0889 / 223 961</i>

Пловдив	<i>ул. Цанко Дюстабанов № 25, сградата на Техническия университет – филиал, Пловдив/, тел. 0888 / 645 158</i>
Разград	<i>ул. Бузлуджа № 2, ет. 1, /Дом на науката и техниката/, тел. 0894 / 370 069</i>
Русе	<i>ул. Николаевска 66, ет. 1, /Стоматологията/, тел. 0883 / 302 069</i>
Свищов	<i>ул. П. Ангелов 17, СОУ Д. Благоев, тел. 0882 / 342 024 и 0882 / 509 582</i>
Силистра	<i>бул. Македония 121, /ПГСУАУ Атанас Буров /, тел. 086 / 823 025 и 0889 / 909 141</i>
Сливен	<i>бул. Братя Миладинови № 18, ет. 3, /в сградата на Регионално управление на образованието/, тел. 0879 / 384 769</i>
Смолян	<i>бул. България 58, етаж 2, /Бивш профсъюзен дом/, тел. 0884 / 117 717</i>
София	<i>бул. "Кл. Охридски" № 2, Център за следдипломна квалификация към УНСС, стая 202, тел. 0899 / 808 816</i>
Стара Загора	<i>ул. Армейска 9, /в сградата на Института за квалификация на учители, до Музикалното училище/, тел. 042 / 257 103 и 042 / 646 107</i>
Търговище	<i>ул. Славейков № 4, ет. 2., офис 210, /Дом на техниката/, тел. 0896 / 368 636</i>
Хасково	<i>Народно читалище Заря, ет.1., /Централен вход/, тел. 038 / 665 413 и 0887 / 035 598</i>
Шумен	<i>ул. Съединение 105, /Младежки дом /, тел. 0887 / 225 112 и 054 / 800 505</i>
Ямбол	<i>ж.к. Диана, Студентски общежития, блок 14, тел. 0886 / 853 731 и 0888 / 973 979</i>

**ПРИЕМ НА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ДОКУМЕНТИ ЧРЕЗ
НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ
(НАПС)**

Новини и актуални координати на www.naps.bg

Благоевград	За града документи се подават чрез регистрация в сайта на НАПС, а за областта - в бюрата в Сандански и Гоце Делчев
Бургас	ул. "Константин Фотинов" 44а или ул. "Богориди" 58, ет. 2 "Глобус Център" ООД тел. 056/82 00 75 GSM: 0888 860 840
Варна	ул. "Св.св. Кирил и Методий" 15, ет 2 Алфа Център ЕООД тел. 056/ 823 201 GSM: 087/ 881 32 01 ул. "Драгоман" № 5, ет. 2 "Зенит" ООД тел. 052/612-723; 602-490 0886/744-888, 0878/602-490
Велико Търново	За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС
Видин	ПГ "Проф. Д-р Ас. Златаров" Южна индустриална зона 0895410300
Враца	ул. "Ген. Леонов" 27 /до кооперативен пазар/ 0885/ 251 404, 0878/ 633 083
Габрово	За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС
Гоце Делчев	ул. Христо Ботев 7, Туристическа агенция "Перла Турс" тел. 0751/ 62154 0889 / 898975, 0898/ 553573, 0878 / 986385
Добрич	За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС
Кърджали	ул. Омуртаг 3 (зад НАП Кърджали и банка Алианс) 0885/ 040 173
Кюстендил	ул. "Отец Паисий" 11 Читалище "Братство" (бивш Мл. дом) тел. 078/ 526 395
Ловеч	ул. "Търговска" 80, ОУ „Христо Никифоров“ 08984/6830509 ; 0898/ 710 917
Монтана	ул. "Трети март" 84 (над ОББ) Дружество "Знание" тел. 096/ 305 573 GSM: 0887/ 703 892
Пазарджик	ул. "Иван Вазов" 16, административната сграда срещу бизнес център "Петраков", етаж IV 089/ 681 77 32; 089/ 564 45 06

Перник	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
Плевен	<i>пл. "Дойран" 140 (площада), Срещу "Спортно-информационен център", тел. 0887 383643</i>
Пловдив	<i>ул. „Цар Асен“ 24 (до входа на ПУ) тел. 032/ 624 266 0888/ 239 120</i>
Разград	<i>бул. България 17, вх. А ап. 2, тел. 084 585172; 087 8746794</i>
Русе	<i>ул. „Борисова“ 80, вх. А, ап. 2 Агенция за превод, легализация и чуждоезиково Обучение "ЕКСПОЙНТ"; 0897/554664; 082/ 593868</i>
Силистра	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
Сливен	<i>ул. П. Славейков №7, копирен център Макома 0878/ 348 115; 044/ 625 588</i>
Смолян	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
София	<i>ул. Цар Освободител № 25 Бюро Радецки До Софийски университет /ресторант „Грозд“/ 0884 /218 125</i>
Стара Загора	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
Търговище	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
Хасково	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
Шумен	<i>За града и областта документи се подават само чрез регистрация в сайта на НАПС</i>
Ямбол	<i>ул. Искър 1А, офис 8 /срещу старата автогара/ - ЦОПСИ тел. 046/ 665822</i>

Адреси за записване на новоприети студенти

Факултет/Филиал/Колеж	Адрес	Телефон/факс
Аграрен факултет	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, стая 408	тел.: 042/ 699 304 тел./факс: 042/ 670 942
Ветеринарномедицински факултет	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 5, стая 583	тел.: 042/ 699 500; 699 504 тел./факс: 042/ 670 624
Медицински факултет	Гр. Стара Загора, ул. „Армейска” 11, ет. 1, стая 3 и 4	тел.: 042/ 664 209; 664 333 тел./факс: 042/ 600 705
Педагогически факултет	Гр. Стара Загора, ул. „Армейска” 9, ет. 2, стая 210	тел.: 042/ 613 762; 613 763 тел./факс: 042/ 630 610
Стопански факултет	Гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 1, Деканат	тел.: 042/ 699 400, 699 405 факс: 042/ 633 226
Факултет „Техника и технологии” – Ямбол	Гр. Ямбол, ул. „Граф Игнатиев” 38, ет. 2	тел.: 046/66 91 82, 046/ 669 149
Медицински колеж	Гр. Стара Загора , ул. „Армейска” 9, ет. 3, Канцелария на колежа	тел.: 042/ 601 721 тел./факс: 042/ 600 755
Филиал – Хасково	Гр. Хасково, бул. „Съединение” 48, ет. 2	тел./факс: 038/ 664 375

**ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТА ПО БИОЛОГИЯ
за специалностите съгласно Приложение № 1**

8. клас

1. Тъкани. Епителна, съединителна, мускулна и нервна
2. Организмът – единно цяло. Вегетативна нервна система
3. Устройство на костите и ставите. Череп
4. Кости и стави на гръбначния стълб, гръдния кош и крайниците
5. Мускули. Физиология на мускулите
6. Кръв
7. Имунитет
8. Сърце и кръвоносни съдове. Сърдечна дейност
9. Хранене и храносмилане. Храносмилане в устната кухина
10. Хранене и храносмилане. Храносмилане в стомаха и червата
11. Отделителни органи
12. Кожа
13. Дихателните органи. Дишане
14. Мъжка полова система
15. Женска полова система
16. Гръбначен мозък
17. Главен мозък. Краен мозък
18. Ендокринна система

9. клас

1. Популации-видове, състав и структура.
2. Биоценози- същност, състав, видове, структура. Взаимодействие между популациите в биоценозите.
3. Нуклеинови киселини. Дезоксирибонуклеинови киселини.
4. Рибонуклеинови киселини.
5. Белтъци. Полипептидни вериги. Структура и свойства на белтъците.
6. Биологични катализатори с белтъчна природа – ензими.
7. Действие на ензимите и фактори, от които зависи ензимната активност
8. Вируси.
9. Прокариотни клетки.
10. Структура на плазмената мембрана. Структура и функции на цитоплазмени мембранни органели /ендоплазмена мрежа, комплекс на Голджи, лизозоми и митохондрии/.
11. Транспорт на вещества през плазмената мембрана. Ендоцитоза и екзоцитоза.
12. Клетъчно ядро. Структура на хромозомите и хромозомен набор.
13. Клетъчно делене. Митоза. Мейоза.
14. Гликолиза. Цикъл на Кребс.
15. Осигуряване на клетката с енергия. Дихателна (електронтранспортна)

16. верига. Биологично окисление.
17. Роля на аденозинтрифосфата (АТФ) в енергетиката на клетката.
Окислително фосфорилиране.
18. Репликация – биосинтеза на ДНК.
19. Транскрипция – биосинтеза на РНК.
20. Транслация – биосинтеза на белтъци.

10. клас

1. Наследственост и изменчивост. Монохбридно кръстосване
2. Дихибридно и анализиращо кръстосване. Закони на Мендел
3. Взаимодействие между гените
4. Генетика на пола
5. Свързано унаследяване и кросинговър
6. Модификационна изменчивост. Класификация на мутациите
7. Мутационна изменчивост – генни, хромозомни и геномни мутации
8. Наследствени болести при човека
9. Размножаване при животните и човека
10. Оплождане и зародишно развитие на животните и човека
11. Индивидуално развитие
12. Имунологични механизми на хомеостазата
13. Дразнимост и реакции при животните
14. Поведение при животните и човека
15. Теория на Дарвин за еволюцията на организмите
16. Микроеволюция. Елементарни еволюционни събития и сили
17. Макроеволюция. Основни насоки и пътища на еволюцията
18. Видообразуване. Критерии за вид

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА /одобрени от МОН учебници/

Биология, учебник за 8. клас, Владимир Овчаров и съавтори, 2009 г., изд. "Булвест 2000", София

Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 9. клас, Огнян Димитров и съавтори, 2001 г., изд. "Булвест 2000", София

Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 10. клас, Огнян Димитров и съавтори, 2006 г., изд. "Булвест 2000", София

Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 10. клас, Петър Попов и съавтори, 2001 г., изд. "Просвета", София

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА /одобрени от МОН учебници/:

Биология, учебник за 8. клас, Василий Ишев и съавтори, 2001-2003 г., изд. "Просвета", София

Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 9. клас, Павел Ангелов и съавтори, 2001-2003 г., изд. "Просвета", София

ПОМОЩНА ЛИТЕРАТУРА:

Всички други, одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за обучение в 8., 9. и 10. клас /задължителна и профилирана подготовка/ на учениците.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстудентският изпит по биология е писмен и се провежда в он-лайн в продължение на два часа.

Изпитът включва:

90 тестови въпроса, както следва: 30 тестови въпроса от програмата за 8 клас, 30 тестови въпроса от програмата за 9 клас и 30 тестови въпроса и задачи от програмата за 10 клас. Във програмата на отделните класове, са включени въпроси от следните видове:

1. Затворени тестови задачи с един верен отговор от общо 5 възможни – затворени въпроси тип 1. Всеки верен отговор носи 1 точка. В писменния изпит в програмата за всеки клас са включени по 13 задачи от този тип.

2. Затворени тестови задачи с един верен отговор от общо 5 възможни, включващи комбинация от 2 твърдения/понятия – затворени въпроси тип 2. Всеки верен отговор носи 2 точка. В писменния изпит в програмата за всеки клас са включени по 14 задачи от този тип.

3. Отворени въпроси тип 1: Попълване на пропуснатите термини/понятия в текст

4. Отворени въпроси тип 2: Намиране на грешните термини/изрази в текст и в полето отдолу записване на съответната двойка грешен термин/израз и съответстващия му верен термин/израз.

Изцяло и правилно решен въпрос от отворен тип 1 или 2 носи 3 точки. В писменния изпит в програмата за 8-ми и 9-ти клас са включени общо 3 задачи от тези типове, а в програмата за 10-ти клас – 2 задачи.

5. Отворени въпроси тип 3 – генетични задачи, са включени само в програмата за 10 клас, като изцяло и правилно решена задача, се оценява с максимален брой точки - 5 точки.

Максималният брой точки от задачите в програмата за 8 клас е 50, за 9 клас – 50 точки, за 10 клас – 52 точки

Въпросите за изпита ще бъдат избирани на лотариен принцип от банка с въпроси от учебния материал от 8, 9 и 10 клас, включващи съответните типови задачи.

Точките от въпросите за всеки клас се сумират поотделно и се определя оценка за съответния клас по следната схема: от 50% до 57% – среден; от 58% до 73% – добър; от 74% до 89% – мн. добър; от 90% до 100% – отличен.

Окончателната оценка от изпита се формира като средно аритметична от трите оценки получени за въпросите съответно за 8, 9 и 10 клас.

Включеният материал във въпросите е съобразен с учебното съдържание на всички одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за обучение в 8, 9 и 10 клас /задължителна подготовка/ на учениците, които имат пряко отношение към изпитните тематични единици от конспекта.

ПРОГРАМА ЗА ИЗПИТА ПО ХИМИЯ за специалностите съгласно Приложение № 1

Неорганична химия:

1. **Строеж на атома.** Атомно ядро, изотопи. Основни характеристики на електрона, състояние на електрона в електронната обвивка, атомна орбитала, електронен облак, квантови числа. Групиране на атомните орбитали, основни правила при запълване на атомните орбитали с електрони. Електронни конфигурации на атомите, електронни формули, енергетични диаграми - примери. Основно и възбудено състояние на атома. Атомни свойства: атомен и йонен радиус, йонизационна енергия, електронно сродство, електроотрицателност.
2. **Химична връзка.** Причини за свързване на атомите. Същност на ковалентната връзка. Видове връзки: неполярна и полярна ковалентна връзка; σ -и π -връзки; локализирана и делокализирана връзка; донорно-акцепторна връзка; водородна връзка. Особенности на ковалентната връзка - кратност, полярност, поляризуемост, здравина (енергия), дължина, насоченост на ковалентната връзка. Хибридизация с участието на s-и p-атомни орбитали. Видове молекули, межумолекулни сили и агрегатно състояние. Йонна връзка и йонни съединения. Валентност и степен на окисление.
3. **Химични елементи.** Прости вещества - химичен състав, строеж, агрегатно състояние, физични и химични свойства.
4. **Оксиди.** Химичен състав, строеж. Класификация. Свойства.
5. **Хидроксиди.** Определение, класификация. Химичен състав и строеж. Свойства. Получаване.
6. **Оксокиселини.** Определение за оксокиселини (киселинни хидроксиди). Химичен състав и строеж. Свойства.
7. **Соли.** Определение, получаване, химичен състав на солите (класификация). Строеж. Физични свойства. Електролитна дисоциация на соли. Химични свойства.
8. **Окислително-редукционни процеси.** Характеристика на окислително-редукционните процеси. Окисление и редукция, окислител и редуктор. Окислителни и редукционни свойства на химичните елементи. Ред на относителната активност на металите. Изравняване на окислително-редукционни уравнения.
9. **Скорост на химичните реакции.** Химична кинетика. Дефиниция за скорост на химичните реакции и начини за нейното изразяване. Зависимост на скоростта от

концентрацията. Закон за действие на масите. Механизъм на химичните реакции. Зависимост на скоростта на химичните реакции от температурата; активираща енергия, енергетични диаграми.

10. **Катализа.** Същност, основни понятия, хомогенна и хетерогенна катализа. Особенности на катализаторите и на тяхното действие. Механизъм на каталитичното действие.

11. **Химично равновесие.** Обратимост на химичните реакции. Същност и особености на химичното равновесие. Равновесна константа. Влияние на концентрацията, общото налягане и температурата върху химичното равновесие. Принцип на подвижното равновесие.

12. **Разтвори.** Дисперсни системи - определение, основни понятия, класификация. Характеристика на истинските разтвори. Същност на разваряването. Разтворимост, фактори, от които зависи разтворимостта. Свойства на разтворите: парно налягане, изменение на температурата на кипене и на замръзване на разтворите, дифузия, осмоза и осмотично налягане.

13. **Теория на електролитната дисоциация.** Електролити и неелектролити. Електролитна дисоциация - същност. Механизъм на електролитната дисоциация при вещества с йонен строеж и с полярни молекули. Степен на електролитната дисоциация. Видове електролити в зависимост от степента на електролитна дисоциация. Фактори, от които зависи степента на електролитна дисоциация. Силни електролити. Слаби електролити. Киселини, основи и соли от гледище на теорията на електролитната дисоциация (ТЕД). Киселини и основи - теория на Брьонстед и Лоури. Дисоциация на водата. Водороден показател. Йоннобменни реакции. Неутрализация. Хидролиза на соли.

Органична химия:

14. **Въглеводороди - алкани.** Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.

15. **Въглеводороди - алкени.** Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.

16. **Въглеводороди - алкини.** Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.

17. **Въглеводороди - арени.** Определение. Хомоложен ред. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства на бензен и толуен. Получаване на арени.

18. **Халогенопроизводни на въглеводородите.** Определение. Класификация. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.

19. **Хидроксилни производни на въглеводородите.** Определение. Класификация. Хомоложен ред на алканоли. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства на наситени едновалентни и многовалентни алкохоли и феноли. Получаване.

20. **Амини.** Определение. Класификация. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване.

21. **Карбонилни производни на въглеводородите.** Определение. Класификация. Хомоложни редове. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства на наситени моноалдеhide и монокетони. Получаване.

22. **Карбоксилни киселини.** Определение. Класификация. Хомоложен ред на мастните наситени монокарбоксилни киселини. Наименования. Изомерия. Строеж на мастни и ароматни карбоксилни киселини. Физични и химични свойства. Получаване. Производни на карбоксилните киселини.

23. **Мазнини.** Определение. Състав и строеж. Физични и химични свойства на мазнините.

24. **Аминокарбоксилни киселини.** Определение. Видове. Наименования. Изомерия. Строеж. Физични и химични свойства. Получаване и значение на α -аминокиселините.

25. **Въглехидрати.** Обща класификация. Монозахариди – определение и строеж. Физични и химични свойства на глюкоза и фруктоза. Дизахариди – определение и строеж. Физични и химични свойства на захароза. Полизахариди – определение и строеж. Физични и химични свойства на нишесте и целулоза.

ЛИТЕРАТУРА:

В подготовката си кандидат-студентите могат да ползват всички одобрени от МОН учебници по химия за СОУ.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Програмата за изпита по химия е съставена въз основа на учебната програма по химия на СУ за 8 до 11 клас. Конкурсният изпит по химия е с продължителност 2 астрономически часа и се провежда он-лайн.

Изпитът включва 60 тестови въпроса: 30 от неорганична и 30 от органична химия. 50 от въпросите са с избор на верен отговор и 10 с отворен отговор. Въпросите с избор носят 70 точки, а отворените въпроси изискващи обоснован отговор 30 точки. Максималният брой точки е 100.

Общо изискване при оценяване на отворените въпроси е отговорите да бъдат конкретни, верни и пълни. Излагането на факти, свойства и др. извън формулировката на въпроса не се оценява и не компенсира липсите и неточностите.

Точки	60	80	90	100
Оценка	3.00	4.00	5.00	6.00

ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО БИОЛОГИЯ за специалностите съгласно Приложение № 1

Биосфера. Равнища на организация на живата материя (макросистема - структура и процеси). Екологични фактори на средата. Популация. Биоценоза. Екосистема. Поведение (като адаптация на организмите към средата). Биосфера. Равнища на организация на микросистемите. Химични елементи и съединения. Надмолекулни комплекси. Структура на клетката. Процеси в клетката. Генетични процеси. Метаболизъм. Делене на клетката.

ДЕСЕТИ КЛАС

Многоклетъчен организъм (мезосистема, структура и процеси). Равнища на организация на многоклетъчния организъм. Основни понятия (по теми): Организъм, тъкан, орган, система от органи. Наследственост и изменчивост. Основни понятия (по теми): наследственост, изменчивост, мутация, генотип, фенотип, алел, взаимодействие на гените. Индивидуално развитие при животните и човека. Основни понятия: индивидуално развитие; гаметогенеза (сперматогенеза и овогенеза); метаморфоза (пълна и непълна); зародиш.

Биологична еволюция. Поява на живота върху Земята. Съвременни теории за еволюцията. Еволюция на човека. Доказателства за еволюцията. Понятия за ръководни вкаменелости, изкопаеми предходни форми, филогенетични редове.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Учебници по биология за 9 и 10 клас, одобрени от МОН изд. след 2001 г.
2. Г. Николов, И. Матев, Н. Такучев - 800 тестови въпроси по биология за 9 и 10 клас за кандидат-студенти, ученици и преподаватели, СД „Кота“, Ст.Загора.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Писменият тест по биология е върху съдържанието на учебната програма по биология и здравно образование за 9 и 10 клас (Наредба № 2 от 18.05.2000 г. на МОН, ДВ бр.48/13.06.2000 г.) на средната степен на образование.

Провежда се он-лайн и продължава 2 часа. Всеки от изпитните варианти съдържат по 50 въпроса. Тестовите задачи имат само един правилен отговор – запълва се плътно кръгчето около отговора. Ако се посочи повече от един отговор, задачата се приема за грешна.

Изтеглянето на варианта за теста се извършва на лотариен принцип.

**ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО МАТЕМАТИКА
за специалностите съгласно Приложение № 1**

I. АЛГЕБРА И АНАЛИЗ

1. Формули за съкратено умножение. Преобразуване на рационални изрази. Коренуване.
2. Уравнения от първа и втора степен с едно неизвестно. Формули на Виет. Разлагане на квадратен тричлен на линейни множители. Уравнения от по-висока степен, които се свеждат до квадратни. Уравнения, съдържащи знака за абсолютна стойност. Системи уравнения.
3. Неравенства. Неравенства от първа и втора степен. Неравенства от по-висока степен - метод на интервалите. Системи неравенства.
4. Иррационални уравнения и неравенства.
5. Показателна функция. Логаритмична функция. Показателни и логаритмични уравнения. Показателни и логаритмични неравенства.
6. Тригонометрични функции - $\sin(x)$, $\cos(x)$, $\operatorname{tg}(x)$, $\operatorname{cotg}(x)$. Преобразуване на тригонометрични изрази. Тригонометрични тъждества. Тригонометрични уравнения и неравенства.

7. Числови редици. Аритметична и геометрична прогресия. Формули за общ член и сума на първите n члена на прогресията. Безкрайни числови редици - сходимост. Сума на членовете на безкрайна геометрична прогресия с частно q ($-1, 1$).

8. Функция на един аргумент. Граница на функция. Непрекъснатост. Производна. Теорема за производните. Монотонност на функция. Локални екстремуми на функция. Най-голяма и най-малка стойност на функция в интервал. Изследване на функции.

9. Приложение на Алгебрата и решаване на някои практически задачи.

II. ГЕОМЕТРИЯ

10. Еднаквост. Признаци за еднаквост на триъгълници. Успоредник - видове, свойства. Трапец - видове, свойства. Средна отсечка в триъгълник и трапец.

11. Вектори. Операции с тях.

12. Теорема на Талес. Свойства на ъглополовящите в триъгълника. Подобност. Признаци за подобност на триъгълници.

13. Метрични зависимости в правоъгълен триъгълник. Метрични зависимости в произволен триъгълник. Косинусова и синусова теорема.

14. Лице на фигура. Формула за лице на триъгълник и четириъгълник. Връзка между лицата на подобни триъгълници. Лице на кръг, кръгов сектор и отрез.

15. Многогостени. Призма, паралелепипед, пирамида, пресечена пирамида. Лице на повърхнина. Обем.

16. Ротационни тела. Цилиндър, конус, пресечен конус, сфера. Лице на повърхнина. Обем.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Действащи учебници и помагала по Алгебра и Геометрия за 8-11 клас.

2. Паскалев, Г. Конкурсни задачи по Математика за постъпване във ВУЗ. Наука и изкуство, 1987.

3. Петров, К. Ръководство за решаване на задачи по Математика за кандидат-студенти.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстудентският тест по математика е писмен с продължителност 2 часа и се провежда он-лайн.

Кандидат-студентите изтеглят лотарийно един вариант, който съдържа 25 въпроса.

В програмата са включени въпроси от учебниците по Алгебра и Геометрия за 8-11 клас на СОУ.

При решаването на задачите кандидат-студентите трябва да покажат, че могат да прилагат основни твърдения от Алгебрата, анализа и Геометрията.

ПРОГРАМА ЗА ТЕСТА ПО ГЕОГРАФИЯ
за специалностите съгласно Приложение № 1

Програмата за теста по География включва учебното съдържание по природна, социално-икономическа и регионална география на България, което се изучава в общообразователните училища и профилираните гимназии. Съобразена е с държавните образователни изисквания и актуализираната учебна програма по география и икономика - десети клас, задължителна подготовка.

ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

I. ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ, ПРИРОДНА СРЕДА И ПРИРОДНОРЕСУРСЕН ПОТЕНЦИАЛ:

- 1. Географско положение и граници на България.** Същност и значение на географското положение. Видове географско положение: астрономическо, природногеографско, икономогеографско и политикогеографско. Промени в териториалния обхват на България. Характеристика на съвременните граници на България.
- 2. Съвременен релеф.** Обща характеристика. Релефообразуващи процеси и форми, създадени от тях. Основни морфоструктури. Геоморфоложки области. Стопанска оценка.
- 3. Полезни изкопаеми.** Същност, образуване и значение. Видове полезни изкопаеми. Количествена и качествена характеристика. Стопанска оценка и екологични проблеми при добива на полезни изкопаеми.
- 4. Климат.** Същност. Фактори за формиране на климата. Елементи на климата. Климатични области. Стопанска оценка на климата.
- 5. Води.** Значение и особености на водите. Хидроложки фактори. Подземни и повърхностни води - образуване, видове, географско разположение. Хидроложки области. Водите и природноресурсният потенциал на страната.
- 6. Почви.** Същност и значение. Почвообразуващи фактори. Закономерности в разположението на почвите. Типове почви. Почвени области. Почвите и природноресурсният потенциал на страната.
- 7. Растителен и животински свят.** Обща характеристика. Фактори за развитие и географско разпространение. Флористични и фаунистични области и подобласти. Проблеми при използване и опазване на растителния и животинския свят.

II. ПРИРОДНОГЕОГРАФСКИ ОБЛАСТИ:

- 8. Дунавска равнина.** Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености и подялба. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.
- 9. Старопланинска област.** Предбалкан и Главна старопланинска верига: географско положение, граници и големина, морфохидрографски особености, природни условия и ресурси, стопанска оценка и геоекологични проблеми.
- 10. Задбалкански котловини.** Географско положение и граници. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

11. Краище и Средногорие. Географско положение и граници. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

12. Тракийско-Странджанска област. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

13. Осогово-Беласишка планинска редица и долината на Средна Струма. Географско положение и граници. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

14. Рила, Пирин и долината на река Места. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

15. Родопи. Западни и Източни Родопи. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

16. Черно море и Българско черноморско крайбрежие. Географско положение, граници и големина. Морфохидрографски особености. Природни условия и ресурси. Стопанска оценка и геоекологични проблеми.

III. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ГЕОГРАФИЯ:

География на населението и селищата

17. Брой, разпределение и движение на населението. Брой на населението. Гъстота на населението. Естествено и механично движение. Демографски проблем.

18. Структура на населението. Същност. Характеристика на видовете структура: етническа, религиозна, полова, възрастова, брачна, образователна и селищна.

19. Селища и урбанизация. Фактори за възникване и развитие на селищата. Класификация на селищата. Урбанизация и градски агломерации. Административно-териториално деление на България.

География на националното стопанство

20. Национално стопанство. Същност. Фактори за териториално развитие. Структура на стопанството: първичен, вторичен и третичен сектор.

21. География на растениевъдството. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Производствена и регионална структура.

22. География на животновъдството. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Отраслова структура и териториално разпределение.

23. География на енергетиката. Същност, значение и особености. Фактори за териториално разпределение. Структура на енергетиката. Електропроизводствени райони.

24. География на промишлеността: структуроопределящи производства. Производство на черни и цветни метали, машиностроене, металообработване и химическа промишленост- същност, особености, структура.

25. Лека и хранително-вкусова промишленост. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Отраслова и териториална структура.

26. География на транспорта. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Транспортна система. Видове транспорт.

27. География на туризма. Същност, значение и особености. Фактори за развитие. Организационна структура. Видове туризъм.

IV. ГЕОГРАФИЯ НА РЕГИОНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

28. Югозападен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

29. Южен централен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

30. Югоизточен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

31. Североизточен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

32. Северен централен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

33. Северозападен регион. Географско положение и граници. Природни условия и ресурси. Население. Стопанство. Селища.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Димов, Н. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, „Просвета – София” АД.
2. Пенин, Р. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, „Булвест 2000”.
3. Петров, П. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, ИК „Анубис” ООД.
4. Гайтанджиева, Р. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, „Д-р Иван Богоров”, ЕООД.
5. Мандова-Русинчовска, М. и колектив (2012) География и икономика - 10 клас, ЗП, СД „Педагог 6”.
6. Тестови задачи по география на България за кандидат-студенти (2013) Издателство на Тракийски университет, Стара Загора.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Кандидатстудентският писмен тест по География включва 50 въпроса от затворен тип, всеки от които има по един верен отговор. При посочване на повече от един верен отговор задачата се приема за грешна. Изпитният вариант се изтегля на лотариен принцип. Продължителността на теста е 2 часа и се провежда он-лайн.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

ЗА ИЗПИТА ПО ОБЩА ЕЗИКОВА КУЛТУРА за специалностите съгласно Приложение № 1

Кандидатстудентският изпит по обща езикова култура е писмен, с продължителност 2 часа. Провежда се он-лайн.

Във връзка с особеностите на този начин на провеждане, в него е включена само една задача. Тя се състои в създаването на текст по определена тема, която се изтегля на лотариен принцип. Обемът на текста не трябва да бъде по-

малко от две и повече от три страници.

Кандидат-студентите имат пълна жанрова свобода при създаване на текста. При оценка се взема предвид:

- Създаденият текст да съответства на поставената тема. Изисква се основна теза, както и доказателства към нея;
- Логично - следствените връзки да са правилно изградени;
- Не се толерира битовизми и елементарни доказателства;
- Прецизират се уменията за създаване на текст без правописни и пунктуационни грешки.

Особено важна е личната позиция на автора на текста и уменията му да я защитава. Комисията наказва плагиатството и опитите за измама.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ТЕСТА ПО ОБЩОТЕХНИЧЕСКА ПОДГОТОВКА за специалностите съгласно Приложение № 1

При решаването на задачите кандидат-студентите показват знанията, уменията и професионалния опит на общотехническата подготовка придобити от професионалните гимназии. Кандидатстудентският тест по обща техническа подготовка е писмен, с продължителност 2 часа. Провежда се он-лайн.

В програмата при разработването на теста са застъпени четири групи въпроси - 25 броя, свързани с дисциплините: „Техническа механика“, „Техническо чертане и Машинни елементи“, „Материалознание“ и „Електротехника и електроника“.

1. **„Техническа механика“** - основни понятия и аксиоми от Статика, кинематика на точка и твърдо тяло, динамика на точка и динамична система.

2. **„Техническо чертане и машинни елементи“** - включени са въпроси от следните области: изобразяване на машинни елементи; оразмеряване на чертежи и скици; различни видове съединения - болтови, нитови, пресови и др.; лагери.съединители; предавки. За добра подготовка е необходимо да се обърне внимание на предназначението на машинните елементи, основните размери, конструкцията и основните зависимости при тях.

3. **„Материалознание“**: Конструкционно-ремонтни метални и неметални материали. Експлоатационни материали. Технологии и технологични методи за производството и обработката на материалите.

4. **„Електротехника и електроника“** - включени са въпроси, свързани с: Основни величини и закони в електротехниката. Електромагнетизъм. Анализ на линейни електрически вериги при постоянен и променлив ток. Електронни елементи и устройства. Електрически измервания. Електрически машини и апарати.

При съставянето на теста са използвани учебници и учебни пособия по съответните дисциплини за обучение в Професионалните гимназии.